Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН. № 155 (7896). 20 август, 1982 йил ЖУМА Баҳоси 3 тийин.

60 СССР

ЗАРБДОР ВАХТАДА

ИЛҒОРЛАРГА БАЙРОҚЛАР

ТОШКЕНТ область партия комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва область комсомол комитети гўшт, сут, тухум етиштириш ва давлатга сотишни кўпайтириш тадбирларини муддатидан илгари бажариш юзасидан ўтказилаётган районлар, совхозлар ва колхозлар ўртасидаги социалистик мусобақанинг 1982 йил 1 августгача бўлган якунларини кўриб чиқдилар.

Область партия комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва область комсомол комитетининг кўчма Қизил байроқлари қуйидагиларга берилди.

Калинин районига (район партия комитетининг секретари Қамбаров, район ижроия комитетининг раиси Авулқосимов, қишлоқ хўжалик ходимлари касаба союзи район комитетининг раиси Дўсканаев, район комсомол комитетининг секретари Абдураҳмонов, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи Ҳайдаров ўртоқлар). Бу районда давлатга гўшт сотиш суръатини 20 процент, сут сотиш суръатини 10 процент, тухум сотиш суръатини 15 процент ўстириш таъминланган. Чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ҳамда қорамол ва паррандалар бош сонини кўпайтириш, уларнинг маҳсулдорлигини оширишда энг юқори ўсишга эришилган.

Байроқ Оҳангарон районидан олиб берилади.

Оржоникидзе районидаги Ленин номли колхозга (раиси Раҳматуллаев, партия комитетининг секретари Самиғов, касаба союз комитетининг раиси Убайдуллаев, комсомол комитетининг секретари Исмоилов ўртоқлар). Бу колхозда давлатга гўшт сотиш суръатини 29 процент, сут сотиш суръатини 10 процент, тухум сотиш суръатини 64 процент ўстириш таъминланган. Чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ҳамда қорамол ва паррандалар бош сонини кўпайтириш, уларнинг маҳсулдорлигини оширишда энг юқори ўсишга эришилган.

Байроқ Бўка районидаги Ильич номли колхоздан олиб берилади.

Янгийўл районидаги Х. Турсунқулов номли колхозга (раиси Ўсаров, партия комитетининг секретари Соибназаров, касаба союз комитетининг раиси Назаров, комсомол комитетининг секретари Отахонов ўртоқлар). Бу колхозда давлатга гўшт сотиш суръатини 36 процент, сут сотиш суръатини 15 процент, тухум сотиш суръатини 41 процент ўстириш таъминланган. Чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ҳамда қорамол ва паррандалар бош сонини кўпайтириш, уларнинг маҳсулдорлигини оширишда энг юқори ўсишга эришилган.

Байроқ Коммунистик районидаги «Правда» колхозидан олиб берилади.

Паркент районидаги Калинин номли совхозга (директори Аъзамов, партия комитетининг секретари Сатторов ишчилар комитетининг раиси Ҳосилов, комсомол комитетининг секретари Эрматов ўртоқлар). Бу совхозда давлатга гўшт сотиш суръатини 18 процент, сут сотиш суръатини 11 процент, тухум сотиш суръатини 17 процент ўстириш таъминланган. Чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ҳамда қорамол ва паррандалар бош сонини кўпайтириш, уларнинг маҳсулдорлигини оширишда энг юқори ўсишга эришилган.

Байроқ Калинин районидаги Охунбобоев номли совхоздан олиб берилади.

Бўка ва Ғалаба районларида, Коммунистик районидаги «Политотдел», Ўрта Чирчиқ районидаги Свердлов номли колхозларда чорвачиликни ривожлантириш, гўшт, сут, тухум ва бошқа турдаги чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва давлатга сотишни кўпайтиришда юксак суръатга эришиш юзасидан белгиланган тадбирларни бажаришда яхши ишлар қилинаётганлиги қайд этилди.

Область план бўлимига социалистик мусобақа илғорларига сотиш учун Калинин районига, Оржоникидзе районидаги Ленин номли, Янгийўл районидаги Х. Турсунқулов номли колхозларга, Паркент районидаги Калинин номли совхозга биттадан енгил автомашина ажратиш топширилди.

* * *

Область партия комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва область комсомол комитети озуқа жамғариш юзасидан ўтказилаётган районлар, совхозлар ва колхозлар ўртасидаги социалистик мусобақанинг 1982 йил 1 августгача бўлган якунларини кўриб чиқдилар.

Область партия комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва область комсомол комитетининг кўчма Қизил байроқлари қуйидагиларга берилди.

Калинин районига (район партия комитетининг секретари Қамбаров, район ижроия комитетининг раиси Авулқосимов, қишлоқ хўжалик ходимлари касаба союзи район комитетининг раиси Дўсканаев, район комсомол комитетининг секретари Абдураҳмонов, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи Ҳайдаров ўртоқлар). Бу районда дағал озуқа тайёрлаш йиллик топшириғи 82 процент, шу жумладан сенаж бостириш 130 процент, беда пичани тайёрлаш 31 процент, табиий ўт пичани тайёрлаш 116 процент, ўт уни ишлаб чиқариш 37 процент бажарилган. Июль ойининг иккинчи ярмида дағал озуқа тайёрлаш 22 процент ўсган.

Байроқ Ғалаба районидан олиб берилади.

Оҳангарон районидаги «ВЛКСМ 50 йиллиги» саноат комплексига (директори Аппазов , партия комитетининг секретари Товчиев, ишчилар комитетининг раиси Осипова, комсомол комитетининг секретари Габайдуллина ўртоқлар). Бу совхозда дағал озуқа тайёрлаш йиллик топшириғи 87 процент, шу жумладан сенаж бостириш 3,5 баравар, беда пичани тайёрлаш 12 процент, бажарилган. Июль ойининг иккинчи ярмида дағал озуқа тайёрлаш 20 процент ўсган.

Байроқ Бўстонлиқ районидаги «Бўстонлиқ» совхозидан олиб берилади.

Тошкент районидаги Ленин номли колхозга (раиси Умаров, партия комитетининг секретари Умаров, касаба союз комитетининг раиси Абдуллаев, комсомол комитетининг секретари Қурбонов ўртоқлар). Бу колхозда дағал озуқа жамғариш йиллик топшириғи 87 процент, шу жумладан сенаж бостириш 100 процент, беда пичани тайёрлаш 57 процент, табиий ўт пичани тайёрлаш 40 процент, ўт уни ишлаб чиқариш 83 процент бажарилган. Июль ойининг иккинчи ярмида дағал озуқа тайёрлаш 21 процент ўсган.

Байроқ Тошкент районидаги К. Маркс номли колхоздан олиб берилади.

Область план бўлимига социалистик мусобақа илғорларига сотиш учун Калинин районига, Оҳангарон районидаги «ВЛКСМ 50 йиллиги» саноат комплексига, Тошкент районидаги Ленин номли колхозга биттадан енгил автомашина ажратиш топширилди.

* * *

Область партия комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва область комсомол комитети маккажўхори ўрим-йиғимини ташкил этиш ва давлатга топшириш бўйича районлар, колхозлар ва совхозлар ўртасида ўтказилаётган социалистик мусобақанинг 1982 йил 16 августгача бўлган якунларини кўриб чиқдилар.

Область партия комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва область комсомол комитетининг кўчма Қизил байроқлари қуйидагиларга берилди.

Ўрта Чирчиқ районига (район партия комитетининг секретари Муслимов, район ижроия комитетининг раиси Мирёқубов, район қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи Когай, қишлоқ хўжалик ходимлари касаба союзи район комитетининг раиси Ҳайдаров, район комсомол комитетининг секретари Ҳикматов, «Райсельхозтехника» нинг бошқарувчиси Тўлаганов ўртоқлар). Бу районда беш кунликда маккажўхори дони йиғиш 32,5 процент бажарилган.

Ғалаба районидаги Киров номли ўқув хўжалигига (директори К. Тошимбетов, партия ташкилотининг секретари Холматов, касаба союз комитетининг раиси Нишонбоев, комсомол ташкилотининг секретари Курьяев ўртоқлар). Бу ўқув хўжалигида беш кунликда маккажўхори дони йиғиштириб олиш 65 процент бажарилган.

Ғалаба районидаги Ленин номли колхозга (раиси Ким, партия ташкилотининг секретари Қидирбоев, касаба союз комитетининг раиси Ли, комсомол ташкилотининг секретари Алиқулов ўртоқлар). Бу колхозда беш кунликда маккажўхори дони йиғиштириб олиш 80 процент бажарилган.

Область план бўлимига социалистик мусобақа илғорларига сотиш учун Ўрта Чирчиқ районига, Ғалаба районидаги Киров номли ўқув хўжалигига ва шу райондаги Ленин номли колхозга биттадан енгил автомашина ажратиш топширилди.

● Райондаги «Политотдел» колхозининг 4-бригадаси аъзолари бу йил 99 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 45 центнердан пахта ҳосили олиш учун курашмоқдалар. Ҳозир ғўзалар сўнгги сувдан чиқарилиб, қатор оралари пешма-пеш юмшатилмоқда. Суратда: бригада механизаторлари (ўнгдан) Шоир Толибхонов билан Анатолий Ким.

А. Аҳатов фотоси.

КОММУНИСТИК РАЙОНИ ПАХТАЗОРЛАРИДА

ДАЛА ЧИРОЙИ

ҚУЁШ эндигина тоғлар ортидан мўралай бошлаган бўлишига қарамай далаларда иш қизғин. Бир томонда колхозчилар ғўзаларни чеканка қилишаяпти. Қўшни участкада эса маккажўхори ўрими бошлаб юборилган. Кўкпоя ортилган прицеплар бирин-кетин ферма томон йўл олмоқда.

Бу далалар колхознинг «Коммунизм» участкасига қарашли. Участка коллективи СССРнинг шонли 60 йиллик юбилейи шарафига 523 гектар майдондаги пахта ҳосилдорлигини 45 центнерга, 259 гектар майдондаги каноп ҳосилини 250 центнерга етказиб, 114 гектар ердаги маккажўхоридан 1000 центнердан ошириб силосбоп кўкпоя олишга аҳд қилган. Шу мақсадда баҳорнинг дастлабки кунлариданоқ экинларнинг баравж ривожланиб, мўл ҳосил тўплаши учун қизғин кураш олиб борилялти. Абдумўмин Турғунбоев, Усмон Турсунбоев, Абдураззоқ Қурмашовлар етакчилик қилаётган бригадалар илғорлар сафида боришмоқда.

— Пахта ҳосилини йилдан-йилга ошириш бизнинг асосий мақсадимиз бўлиб қолган, — дейди А. Қурмашев. — Бригадамиз аъзолари КПСС Марказий Комитетининг май (1982 йил) Пленуми қарорларига жавобан аввал тузилган режаларини қайта кўриб чиқдилар. 106 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 50 центнердан ҳосил кўтаришга аҳд қилдик.

Ҳозир бригада ғўзаларига тўртинчи сув таралмоқда. Ҳар бир туп ғўзада кўзга ташланиб турган 8—9 тадан бўлиқ кўсак мўл ҳосилдан дарак бериб турибди.

Шу билан бирга 30 гектар ерга экилган беда тўрт марта ўриб олиниб, 390 тонна пичан тайёрланди. Яна икки ўримда 150 тонна пичан олиш мўлжалланмоқда. 20 гектар майдонга экилган маккажўхорининг ҳар гектаридан 1300 центнерга етказилиб кўкпоя ўриб олинди.

З. ТОШПЎЛАТОВА,
«Политотдел» колхози.

МАШИНАЛАР ТАХТ

Илғор «Ленинский путь» колхозида ҳамма терим техникаси тахт қилиб қўйилди. 34 та пахта териш машинасининг ҳаммаси ва бошқа машиналар «аъло» баҳо билан қабул қилиб олинди. Бутун майдондаги ғўза ердан туриб пуркайдиган аппаратлар воситасида дефолиация қилинадиган бўлди. Колхозда ер пуркагичлари икки баравар кўпайди. Зарур миқдорда дефолиант моддалар тайёрлаб қўйилди.

Хўжаликда учта катта терим-транспорт отряди тузилди. Улар икки сменалаб ишлаш учун кадрлар билан комплектланди. 28 механик-ҳайдовчининг ҳаммаси малака ошириш курсларини битирди. Ҳар бир ёш механизатор тажрибали мастерга бириктиб қўйилган. Илғор механик-ҳайдовчилардан Зокрия Бурхонов, Абдураззоқ Усмонов, Владимир Ким, Сапар Хабиев мавсум давомида терим машиналарининг бункерларидан 170 тоннадан пахта тўкиш мажбуриятини олдилар. Улар ёш механизаторлардан Абдуқаҳҳор Жўраев, Каримжон Имомқулов ва бошқаларга пахтани тез ва сифатли теришда ёрдам берадилар. Колхоз пахтакорлари ҳосилнинг 95 процентини машинада теришни мўлжаллаб қўйдилар.

Ҳозир пахтазорларда ҳосил етилмоқда. Юбилей йилида гектар бошига 42 центнердан — план топшириғига нисбатан 7 процент кўп пахта олишга қарор қилинди.

(ЎзТАГ).

МЎЛ, ЭРТАГИ ВА СИФАТЛИ ПАХТА ҲОСИЛИ УЧУН

РАЙОНЛАР, КОЛХОЗЛАР, СОВХОЗЛАР ЎРТАСИДА ПАХТА ЙИҒИМ-ТЕРИМИ ВА ДАВЛАТГА ХОМ АШЁ ТОПШИРИШ ЮЗАСИДАН ЎТКАЗИЛАДИГАН ОБЛАСТЬ СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚАСИ

ШАРТЛАРИ

ТОШКЕНТ область қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари барча совет кишилари қатори партия XXVI съезди ва КПСС Марказий Комитетининг май Пленуми қарорлари, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг кўрсатмаларидан келиб чиқадиган вазифаларни қизғин маъқуллаб кутиб олдилар, СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигига муносиб совға тайёрлаш учун ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш ва иш сифатини яхшилаш, 1982 йил ва умуман ўн биринчи беш йиллик планларини муваффақиятли бажариш юзасидан бошланган Бутуниттифоқ социалистик мусобақасига актив қўшилдилар.

Колхозчиларнинг, совхоз ишчиларининг ва механизаторларнинг фидокорона меҳнатлари билан область далаларида давлатга пахта сотиш юзасидан қабул қилинган социалистик мажбуриятларни қоплайдиган даражада мўл «оқ олтин» ҳосили етиштирилди. Область механизаторлари етиштирилган жами ҳосилнинг камида 85 процентини машиналар билан териб олишга қатъий бел боғладилар.

Колхозчиларни, совхоз ишчиларини, механизаторларни, барча қишлоқ меҳнаткашларини етиштирилган мўл ҳосилни эрта ва қисқа муддатларда йиғиб териб олиб давлатга топширишда актив иштирок этишини таъминлаш мақсадида область партия комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва область комсомол комитети областнинг 450 минг тонналик «оқ олтин» хирмони учун курашда юксак суръатларга эришиш юзасидан районлар, колхозлар, совхозлар ўртасида ўтказиладиган социалистик мусобақанинг қуйидаги шартларини эълон қиладилар.

МУСОБАҚА ҚАТНАШЧИЛАРИ

СОЦИАЛИСТИК мусобақада колхозлар, совхозлар, районлар, пахта териш машиналарининг механик-ҳайдовчилари иштирок этадилар.

Қуйидагилар социалистик мусобақа ғолиби бўладилар:

ҳар беш кунликда йиғим-теримда ва давлатга пахта топширишда энг юқори ўсишга эришган колхозлар, совхозлар, районлар;

агрегатлардан самарали фойдаланиб, беш кунliklar ва йиғим-терим мавсуми якунида юксак иш унумдорлигига эришган механик-ҳайдовчилар.

МУСОБАҚАНИ ЯКУНЛАШ ТАРТИБИ

1. КОЛХОЗЛАР, совхозлар, районлар ўртасида:

колхозлар, совхозлар, районлар ўртасидаги социалистик мусобақага давлатга пахта топширишда қандай ўсишга эришилаётганлигига қараб 10 сентябрдан бошлаб ҳар беш кунда ва мавсум натижасига кўра якун ясалади.

II. Пахта териш машиналарининг механик-ҳайдовчилари ўртасида:

пахта териш машиналарининг механик-ҳайдовчилари ўртасидаги социалистик мусобақага терим агрегатларидан фойдаланишда юксак иш унумига эришилганлигига қараб 10 сентябрдан бошлаб ҳар беш кунда якун ясаб борилади.

Социалистик мусобақанинг асосий принципларидан бири бўлган терилган пахтанинг ҳажми ва сифати натижаларини солиштириш принципига амал қилиш учун мусобақага бир хил қувватга эга бўлган машиналарни бошқараётган механик-ҳайдовчилар группаларида алоҳида якун ясалади. Улар қуйидаги уч группага бўлинадилар:

қатор ораси 90 сантиметрли майдонларда ишлаётган икки ярусли пахта териш машиналари биринчи группага киради;

қатор ораси 60 сантиметрли майдонларда ишлаётган 14 ХВ—2,4 маркали, 90 сантиметрли майдонда ишлаётган ХН—3,6 маркали тўрт қаторли пахта териш машиналари иккинчи группага киради;

қатор ораси 90 сантиметрли майдонда ишлаётган ХВБ—1,8 маркали ва 60 сантиметрли майдонда ишлаётган ХВА—1,2 маркали ярусли пахта териш машиналари учинчи группага киради.

Мавсумда қуйидаги миқдорда пахта теришга эришган механик-ҳайдовчилар социалистик мусобақа ғолиби бўладилар:

биринчи группадаги икки ярусли машиналарда камида 185 тонна;

иккинчи группадаги 14ХВ—2,4 маркали тўрт қаторли машинада камида 215 тонна ва ХН—3,6 маркали тўрт қаторли машинада камида 245 тонна;

учинчи группадаги ХВБ—1,8 маркали ярусли машинада камида 80 тонна ва ХВА—1,2 маркали ярусли машинада камида 65 тонна.

МУСОБАҚА ИЛҒОРЛАРИНИ РАҒБАТЛАНТИРИШ

1. ИЛҒОР колхоз, совхоз ва районларни.

Илғор колхоз, совхоз ва районларни мукофотлаш учун Тошкент область партия комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети, область комсомол комитетининг 4 та кўчма Қизил байроғи, шу жумладан районлар учун битта, совхозлар учун битта, колхозлар учун иккита кўчма Қизил байроғи таъсис этилди.

Кўчма Қизил байроқлар билан бирга қуйидаги мукофотлар ажратилади:

районларга — энг яхши механик-ҳайдовчиларга сотиш учун биттадан енгил автомашина ва социалистик мусобақа илғорларини рағбатлантириш учун 500 сўмдан пул;

совхозларга — энг яхши механик-ҳайдовчиларга сотиш учун биттадан енгил автомашина ва социалистик мусобақа илғорларини рағбатлантириш учун 300 сўмдан пул;

колхозларга — энг яхши механик-ҳайдовчиларга сотиш учун биттадан енгил автомашина ва социалистик мусобақа илғорларини рағбатлантириш учун 200 сўмдан пул.

Уруғчилик хўжаликларини давлатга уруғлик пахта топширишда юксак суръатга эришганлиги учун мукофотлаш мақсадида ғолиблар район ва хўжаликлар учун ажратилган қимматбаҳо совғалар билан тақдирланадилар.

Давлатга пахта топшириш йиллик планларини муддатдан илгари бажарган колхозлар, совхозлар ва районлар область «Ҳурмат тахтаси»га ёзиладилар ва «Тошкент ҳақиқати» ҳамда «Ташкентская правда» газеталари саҳифаларида эълон қилинади.

II. Пахта териш машиналарининг илғор механик-ҳайдовчиларини.

10 сентябрдан бошлаб ҳар беш кунлик якунда ўз группаларида биринчи ва ўнинчи ўринни эгаллаган илғор механик-ҳайдовчиларнинг номлари «Тошкент ҳақиқати» ва «Ташкентская правда» газеталари саҳифаларида, радио эшиттиришлари ва телевидение кўрсатувларида эълон қилиб борилади.

Мавсум натижасига кўра энг кўп пахта терган механик-ҳайдовчилар социалистик мусобақа ғолиби бўладилар. Энг юқори кўрсаткичга эришган механик-ҳайдовчиларга «Тошкент областининг 1982 йилги энг яхши механик-ҳайдовчиси» унвони ҳамда Турсуной Охунова номидаги мукофот берилади.

Етиштирилган жами ҳосил йиғиб-териб олиниб, мавсум тугагач, социалистик мусобақа ғолиблари бўлган механик-ҳайдовчилар қимматбаҳо совғалар билан тақдирланадилар. Бунинг учун ҳар бир районга 10 тадан жами 90 та қимматбаҳо совға ажратилади. Бу совғалар қуйидаги тартибда тақсимланади:

— «Жигули» енгил автомашинаси — биринчи ўринни эгаллаганларга;

— «Запорожец» енгил автомашинаси —иккинчи ўринни эгаллаганларга;

— «Урал» кажавали мотоцикли — учинчи ўринни эгаллаганларга;

— 500 сўмли қимматбаҳо совғалар — тўртинчи ва бешинчи ўринни эгаллаганларга;

— 300 сўмли қимматбаҳо совғалар — олтинчи ва еттинчи ўринни эгаллаганларга;

— дам олиш уйларига бепул йўлланма — 8—10-ўринни эгаллаганларга.

Пахта териш машиналари икки сменада ишлатилганда биринчи — ўнинчи ўринлар учун белгиланган мукофотларни экипаж аъзолари терган пахтанинг камида 60 процентини териб берган механик-ҳайдовчи олади.

Кейинги илғор ўринларни эгаллаган экипажлар иккинчи механик-ҳайдовчини мукофотлаш ҳуқуқини қўлга киритадилар. Бунда ўша механик-ҳайдовчи экипаж терган жами пахтанинг камида 30 процентини териб берган бўлиши шарт.

МУКОФОТГА ТАҚДИМ ЭТИШ ТАРТИБИ

ОБЛАСТЬ статистика бошқармаси, область қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармаси, «Ташзаготхлопкопром» бирлашмаси ҳамда область қишлоқ хўжалик маҳсулотларини харид қилиш ва сифати бўйича давлат инспекцияси 9 сентябрдан бошлаб ҳар беш кунда илғор колхоз, совхоз ва районларни мукофотлаш учун область партия комитетининг қишлоқ хўжалик бўлимига тавсия қилиб боради.

1982 йил пахта ҳосилини териш ва тайёрлаш бўйича район штаблари илғор механик-ҳайдовчилар эришган натижаларни матбуотда эълон қилиш учун 10 сентябрдан бошлаб ҳар беш кунлик якуни бўйича «Ташоблсельхозтехника» бирлашмасига тавсия қилиб боради.

Етиштирилган жами ҳосил йиғиб-териб олиниб, мавсум тугагач, область партия комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва область комсомол комитетининг кўчма Қизил байроқлари доимий сақлаш учун иккита колхозда, битта совхоз ва битта районда қолдирилади. Бу хўжаликлар ва районлар гектаридан энг юқори ҳосил олган, йиғим-теримга комплекс механизацияни жорий этишда энг юқори кўрсаткичга эришган, давлатга пахта сотишни кўпайтирган ва сифатини яхшилашга эришган бўлиши керак.

Пахта териш машиналари механик-ҳайдовчиларининг социалистик мусобақаларига район партия комитетлари, район ижроия комитетлари, қишлоқ хўжалик ходимлари касаба союзи район комитетлари ва район комсомол комитетларининг тавсиялари асосида 1 декабрдан бошлаб сўнгги якун чиқарилади. Илғор механик-ҳайдовчилар мавсум давомида терган пахта хўжалик бухгалтерия ҳужжатлари билан тасдиқланган бўлиши керак.

Область партия комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва область комсомол комитети колхозчиларни, совхоз ишчиларини, механизаторларни, хўжаликларнинг мутахассислари ва раҳбарларини, коммунистлар ва комсомолларни, областнинг барча меҳнаткашларини етиштирилган мўл ҳосилни қисқа муддатларда йиғиб-териб олишда актив иштирок этиб, давлатга пахта сотиш юзасидан ўн биринчи беш йилликнинг иккинчи йили учун қабул қилинган юксак социалистик мажбуриятларнинг ҳар бир бригада, колхоз, совхоз ва районда муддатдан илгари бажарилишини таъминлашга даъват этади. Бу партия XXVI съезди, КПСС Марказий Комитетининг май Пленуми, Ўзбекистон Компартияси XX съезди қарорларига амалий жавоб ҳамда СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллик юбилейига муносиб совға бўлади.

БЕШИЙЛЛИК ИЛҒОРЛАРИ

ИККИ БАРАВАР ОШДИ

ТОШКЕНТДАГИ «Учқун» тўқимачилик галантерея ишлаб чиқариш бирлашмасининг илғор ишчиси коммунист Шокаримова Мамлакат Акбаровна СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги шарафига зарбдор вахта кунлари ҳар куни икки нормадан, ҳар икки ҳафтада эса бир ойлик топшириқни бажариб юксак суръат билан ишламоқда. Юксак маҳорат ва кенгайтирилган зонада ишлашга ўтиш шундай яхши кўрсаткичларга эришишда ёрдам бермоқда. «Икки беш йилликни бир беш йилликда бажарамиз» деган шиор остидаги социалистик мусобақага қўшилган Шокаримова нормадаги тўртта станок ўрнига бир вақтда 6 станокда ишлай бошлади ва унумдорликни икки баравар оширди.

Мамлакат Акбаровна ўз коллективида актив жамоатчи, ёшларнинг тажрибали мураббийси сифатида донг таратган. У бу ишга кўпгина ёшларда меҳр-муҳаббат уйғотибгина қолмай, укалари ва синглисини ҳам бирлашмада ишлашга жалб этди. М. Шокаримова СССРнинг юбилейини муносиб кутиб олишга тайёргарлик кўриб, шонли санагача ўн биринчи беш йилликнинг тўрт йили топшириғини бажариш мажбуриятини олди.

(ЎзТАГ).

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ МАЙ (1982 ЙИЛ) ПЛЕНУМИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

ОЗИҚ-ОВҚАТ ПРОГРАММАСИ: МУАММО ВА ВАЗИФАЛАР

КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил май Пленуми, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг VI пленуми қарори асосида шу йилнинг 1 октябригача областнинг барча хўжаликларида, районларида, шаҳарларида 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган, аграр-саноат комплекси таркибига кирувчи Озиқ-овқат программалари ишлаб чиқилиши керак. Улар умумобласть программасининг таркибий қисми бўлиб қолиши керак. Уларни ишлаб чиқишда истеъмол маҳсулотларини кўпайтириш ва сифатини оширишнинг барча имкониятларини юзага чиқариш, қишлоқ хўжалигининг моддий-техника базасини янада ривожлантириш ва мустаҳкамлаш асосида, шунингдек, хизмат кўрсатувчи, қайта ишловчи ва реализация қилувчи тармоқларнинг фаолиятини яхшилашни кўзда тутиш даркор. Бундан ташқари саноат корхоналари ва ташкилотларнинг ёрдамчи қишлоқ хўжалиги қўшадиган ҳиссасини ҳам эътиборга олиш зарур. Семинар кенгаш республика ва мамлакат олдида турган вазифалар билан узвий боғлиқ бўлган область миқёсидаги бу масалаларни ҳал қилишга қаратилди.

Ўрта Осиё қишлоқ хўжалиги экономикаси илмий-тадқиқот институти директорининг ўринбосари Ф. Қ. Қаюмов, область озиқ-овқат программасини ишлаб чиқиш бўйича асосий методик қоидалар, унинг учун дастлабки маълумотлар тайёрлаш методикаси, программани ишлаб чиқиш тартиби тўғрисида гапирди.

Областимиз қишлоқ хўжалиги бутун республикамиздаги каби асосан пахта, каноп, пилла ишлаб чиқаришга ихтисослашмоқда. Бироқ, шунга қарамасдан область меҳнаткашлари озиқ-овқат программасини ҳал қилишга ҳам ҳисса қўшишга қодирдир. Озиқ-овқат программасини районлар бўйича ва умуман область бўйича ишлаб чиқилаётганда, деди Ф. Қ. Қаюмов, озиқ-овқат маҳсулоти ишлаб чиқаришни ихтисослаштириш ва концентрациялашнинг афзалликларига алоҳида эътибор бериш керак.

Боғ маҳсулотлари ва узум етиштиришни кўпайтириш Озиқ-овқат программасининг асосий муҳим таркибий қисми бўлиб қолиши керак, деди ўз нутқида Р. Р. Шредер номли илмий ишлаб чиқариш бирлашмаси бош директорининг ўринбосари Р. Г. Бороздин. Бугунга келиб Тошкент областида республика миқёсидаги мева ва узумнинг учдан бир қисми етиштирилади. Бироқ областнинг ер ва сув ресурслари бундан буён боғлар ва токзорларни кенгайтиришга имкон бермайди. Шунинг учун бу муҳим маҳсулотларни етиштиришда мавжуд боғлар ва токзорларни интенсивлаш йўлини жонлантириш керак. Шу мақсадда мавжуд боғ ва токзорларни реконструкция қилишни планлаштириш ва амалга ошириш лозим. Натижада улардан тез ва юқори самарали фойда олиш мумкин.

Мана шу реконструкцияга сарфланган маблағлардан олинадиган даромад янги боғлар ва токзорлар ташкил қилиш учун сарфланадиган даромаддан бир неча баробар юқори бўлади. Бунинг учун эса боғлар ва токзорларни касалликлар ҳамда қишлоқ хўжалиги зараркунандаларидан ҳимоя қилиш сифатини кескин ошириш керак. Худди мана шунда боғлар ва токзорлар ҳосилдорлигини ошириш ҳамда уларнинг мевалари сифатини яхшилашнинг ҳақиқий катта резервлари яширинган.

Областда етиштирилаётган жами узумнинг ярмидан кўпини юқори сортли кенг истеъмол қилинадиган узумлар ташкил этади. Бироқ уларнинг жуда кам қисми аҳоли учун сотишга етиб боряпти, кўп қисми вино заводларига қайта ишлашга жўнатиляпти. Заводлар ўзини хом ашё билан таъминлашга ҳаракат қилиб, бу узумларни сотиб оляпти.

Мана шундай номутаносибликлар бўлмаслиги учун токзорлардаги узум навларини қайта кўриб чиқиш керак. Заводлар учун вино узумлари экилсин, истеъмолбоп узумлар эса ҳозир бўлаётгани каби ғўралигида узиб олинмасдан, яхши пишгач, аҳолига сотиш учун жўнатилсин. Бунинг учун эса областни замонавий мева сақлайдиган омборхоналар билан таъминлаш проблемасини ҳал қилиш керак. Омборхоналарнинг ташкил этилиши боғлар ва токзорлар ҳосилини қайта ишлашнинг ўзига хос усули, агросаноат комплексининг ажралмас звеноси бўлиб қолиши керак.

Чорвачилик илмий тадқиқот институти жорий этиш секторининг мудири В. В. Шалимов ўз нутқини область сут чорвачилиги самарадорлигини оширишга қаратди. У бизнинг жануб республикамизда енгил типдаги ярим рамали конструкцияга эга бўлган чорвачилик бинолари қуриш зарурлигига эътиборни қаратди. Бундай чорвачилик биноларида ҳар бир мол ўрни темир бетондан қурилаётган комплекслардагига нисбатан тўрт-беш баробар арзонга тушади. В. В. Шалимов озуқалардан тўлароқ фойдаланиш шароитларини яратишга, уларни исроф қилиш ва сифатини йўқотишга қарши курашни кучайтиришга алоҳида эътибор берди.

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси ишлаб чиқариш кучларини ўрганиш советининг сектор мудири Б. С. Головченко агросаноат комплексига кирадиган илмий-тадқиқот маълумотларини ишлаб чиқиш тўғрисида гапирди.

Тез ривожланаётган пойтахт областининг сув ресурслари чекланганини ҳисобга олиб, деди Б. С. Головченко, Озиқ-овқат программаси тадбирларини ишлаб чиқаётганда сув ва ер ресурсларидан янада интенсив фойдаланишга эътиборни қаратиш керак. Бунинг учун илмий-техника революциясининг илғор ютуқларини қурол қилиб олиш керак. Областдаги айрим хўжаликларда илмий техника революцияси ютуқларидан самарали фойдаланиляпти. Бироқ бу ютуқлар умуман суст жорий этилмоқда.

Докладлардан сўнг Озиқ-овқат программаси тадбирларини ишлаб чиқиш бўйича область ташкилотларининг раҳбарлари ва мутахассислари ўз тажрибалари билан ўртоқлашдилар.

— Партия бизнинг олдимизга имкони борича қисқа муддатларда аҳолини барча турдаги озиқ-овқат билан таъминлаш, совет кишилари истеъмол қилаётган маҳсулотлар турини кескин ошириш вазифасини қўймоқда, — деди ўз нутқида область қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармаси бошлиғининг иқтисодий масалалар бўйича ўринбосари М. М. Маҳаматов.

Озиқ-овқат программаси хўжалик ва сиёсий планда шу ўн йилликнинг марказий проблемасидир. Йиллик планлар ва умуман ўн биринчи беш йиллик планини бажариш ва ошириб бажариш бу масалани муваффақиятли ҳал қилишнинг гаровидир.

Область мева-сабзавот маҳсулотлари аграр-хўжалик ҳисобидаги ишлаб чиқариш бирлашмасининг планлари тўғрисида бирлашма бош директорининг ўринбосари В. И. Балановский гапирди.

— Бизнинг бирлашмамиз бўйича мева-сабзавот етиштиришни 1990 йилда 468 минг тоннага етказишимиз кўзда тутилган, — деди В. И. Балановский. — Унинг ўсиши 1980 йилга нисбатан 164 процентни ташкил этади. Сут етиштиришни 1,4 баравар, гўштни 2 баравар оширамиз.

Қўйилган вазифаларни муваффақиятли бажариш учун совхозларнинг ишчилари ва мутахассислари ҳар бир гектар ернинг унумдорлигини оширишга қаратилган аниқ ишларни амалга оширмоқдалар. Совхозларда сабзавот экинлари ва картошка етиштириш ҳамда йиғиштириб олиш, уларнинг ҳосилдорлигини ошириш имконини берадиган комплекс механизациялашган ихтисослашган бригадалар ва бўлимлар ташкил этилган.

Кейинги йилларда картошка етиштиришни кўпайтиришга қаратилган аниқ ишлар қилинди.

Бирлашманинг совхозлари 7000 гектар майдонга картошка экяпти ва бу йил 71 минг тонна ҳосил олиш мўлжалланган.

Бу муҳим озиқ-овқат экинини етиштиришни кўпайтириш учун яқин икки-уч йил ичида уруғ экиш, қатор ораларига ишлов бериш, ҳосилни йиғиштириб олиш ва бошқа жараёнларни комплекс механизациялаш иши ниҳоясига етказилади. Меҳнатга ҳақ тўлашнинг нарядсиз системаси кенг жорий этиляпти.

Ҳозирги пайтда бирлашма совхозларида 48 механизациялашган бригада ишлаб турибди ва етиштирилган барча картошканинг 36 процентли уларнинг ҳиссасига тўғри келяпти.

Боғдорчилик ва узумчиликда интенсивлаш йўлига ўтилди. Эски, кам ҳосилли ва майда кўчатларни реконструкция қилишга катта эътибор беriляпти. Кейинги икки йилда 866 гектар мана шундай боғлар, 325 гектар токзорлар реконструкция қилинди.

Қолоқ совхозларни область бўйича ўртача кўрсаткичга етказиш учун кураш деҳқончиликда маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажмини оширишнинг асосий резервларидандир.

Паркент канали зонасида кўп йиллик мева ва узумзорлар майдони кенгайтирилади. 1990 йилгача минглаб гектар боғ ва узумзорлар барпо этилади. Бу майдонларга кенг истеъмол қилинадиган истиқболли навлар экилади.

Бирлашма бўйича қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштиришнинг ўсишига асосан ҳосилдорликни ошириш ҳисобига эришилади. Бу борада асосан илғор совхозлар тажрибасини жорий этиш ҳисобига маҳсулдорликни ўстириш бўйича катта ишлар олиб боріляпти.

«Узбельхозхимия» область ишлаб чиқариш илмий бирлашмаси раисининг ўринбосари А. Г. Исоқов Озиқ-овқат программасини амалга оширишда химиялаштириш хизматининг вазифалари ҳақида гапирди.

Озиқ-овқат программасининг бирлашмамиз томонидан амалга оширилиши минерал ва органик ўғитлар, гербицидлар, озуқа қўшимчалари, ўсимликларни ҳимоя қилиш воситаларидан фойдаланиш самарадорлигини ошириш, қишлоқ хўжалиги экинларини ҳимоя қилишнинг биологик усулини кенг ривожлантиришдан иборатдир, деб таъкидлади А. Исоқов.

1985 йилда бир йўла 20 минг тонна минерал ўғит ва 10 минг тонна пестицидлар сақланадиган омборхоналар қурилиши тугалланади. Ҳозирча эса область колхоз ва совхозларининг минерал ўғит сақлайдиган биноларга бўлган эҳтиёжи фақат ўттиз процент қондириляпти.

Химиялаштириш пунктлари қурилишига ҳам катта аҳамият бериляпти. Химиялаштириш пунктларини ташкил этиш шу жиҳатдан муҳимки, бу ерда фақатгина ўғит исрофсиз сақланишдан ташқари мавжуд агрохимкартограммалар маълумотлари бўйича уларни қўллаш имконияти ҳам туғилади. Буларнинг барчаси химиялаштиришнинг қишлоқ хўжалигидаги самарадорлигини оширади.

Бугунги кунга келиб ўсимликларни ҳимоя қилиш хизмати ғўзани зараркунандалардан, касаллик ва бегона ўтлардан сақлашга асосий эътиборни қаратяпти. Сабзавот, мева ва узумни ҳимоя қилишда кўп камчиликлар мавжуд. Шунинг учун мутахассислар бу экинларни зараркунандалардан, касаллик ва бегона ўтлардан ҳимоя қилиш бўйича комплекс тадбирларни ишлаб чиқяптилар.

Озиқ-овқат программасини амалга оширишда чорвачиликни ривожлантириш муҳим ўрин эгаллайди. Шунинг учун бирлашма 1990 йилгача область хўжаликларига озуқа қўшимчалари (озуқа карбамиди, монокальций ва дикальций фосфати), озуқа консервантлари (чумоли кислотаси, целоверидин ферменти ва бошқалар), етказиб беришни оширишни, шунингдек озуқаларни таҳлил қилиш ҳисобига оптимал озуқа рационини тузишни кўзда тутади.

1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган Озиқ-овқат программасини агросаноат комплекси таркибидаги ҳар бир соҳа бўйича амалга оширишнинг план ва тадбирларини ишлаб чиқиш масалаларига бағишланган семинар-кенгашга область ижроия комитети раисининг ўринбосари, область план комиссиясининг раиси Ж. Р. Ризаев якун ясади.

ОБЛАСТЬ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИДА СЕМИНАР-КЕНГАШ

Область деҳқонлари 1990 йилга бориб дон етиштиришни ўнинчи беш йилликдагига нисбатан бир ярим баробар, узумни уч баравар, мевани 1,8 баравар, гўштни ўн биринчи беш йилликда ўртача йиллик етиштириш ҳажмига нисбатан 36,5 процент ва сутни 34,6 процент, тухум етиштиришни эса 2 баравар оширишлари керак.

Ҳозир область хўжаликларида маҳсулотни кўпайтириш резервларини излаб топиш, деҳқончилик маданиятини ва чорва маҳсулдорлигини ошириш тадбирлари ишлаб чиқиляпти.

Чорвачилик бўйича тадбирлар ишлаб чиқилди. Бу тадбирлар бўйича 1982 йилда 1981 йилдагига нисбатан гўшт етиштириш 20 процент, сут ва тухум 15 процент оширилади, давлатга ўтган йилдагига нисбатан 15 процент кўп гўшт, 10 процент кўп сут ва 12 процент кўп тухум сотилади.

Ҳозирги ўсиш суръати чакки эмас. Чорва ва паранда маҳсулдорлиги бир мунча ошди.

Тошкент область қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармаси колхоз ва совхозлари 1982 йилга нисбатан дон ишлаб чиқариш ва топшириш планини 37,5 процент, картошкани 11,9 процент, меваларни 71 процент, узумни 108,2 процент оширишлари керак.

БЕШ ЙИЛЛИК ИЛҒОРЛАРИ

▲ «ЭЛЕКТРОХИМПРОМ» ишлаб чиқариш бирлашмаси коллективи СССР Озиқ-овқат программасини амалга оширишга муносиб ҳисса қўшишга ҳаракат қилмоқда. Бу ерда ишлаб чиқарилаётган ўғит деҳқончиликнинг кўпгина соҳаларида фойдаланиш учун етказиб берилмоқда. Суратда: технологик асбоб-ускуналарга хизмат кўрсатувчи слесарлар бригадири Фагиз Шайдулин. У раҳбарлик қилаётган бригада ўз ихтиёридаги асбоб-ускуналарнинг бир маромда ишлашини таъминлаяпти.

В. Сироткин фотоси.

СЎЗ БИЛАН ИШ БИР БЎЛСИН

КАЛИНИН РАЙОН ПАРТИЯ КОМИТЕТИ КЎЧМА БЮРОСИ ЙИҒИЛИШИДАН

Қуюқ дарахтзор ўртасида қад кўтарган баланд шийпондан теварак-атроф қафтдек текис кўриниб турибди. Кенг далаларда ҳосил йиғими авжида. Сабзавот ва мева ортган машиналар марказ томон тинмай ўтиб турибди. Пастроқда эса бузоқчилик комплекси кўзга ташланади. Ҳозир бу ерда кўплаб зотдор ғунажинлар боқиляпти. Ҳадемай, улар сони минг бошга етади.

Янги шийпон шу комплекснинг ёнгинасида бўй ростлаган. Атрофи шинам ва гўзал. Ариқлардан шилдираб зилол сувлар оқяпти. Ғир-ғир шабада киши танига роҳат бағишлайди. Даъваткор шиор ва плакатлар чўғдек товланиб турибди. Баланд тол ва садалар остидаги ҳиёбонда республика, область, район ва совхоз меҳнаткашларининг социалистик мажбуриятлари қизил тахталарга кўринарли қилиб ёзиб қўйилган.

Калинин район партия комитетининг навбатдаги кўчма бюро йиғилиши шу ерда бўлиб ўтди. Хўжалик раҳбарлари, бошланғич партия ташкилотлари секретарлари, барча активлар мажлис олдидан «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» совхози коммунистларининг бу йилги ишлари билан яқиндан танишдилар, илғор тажрибаларидан бохабар бўлдилар.

Совхоз коллективи СССРнинг 60 йиллиги шарафига ўтказилаётган социалистик мусобақада актив иштирок этиб, ой сайин қувончли натижаларга эришмоқда. Ҳозир хўжаликда бир йилда уч йиллик миқдорида картошка, икки йиллик миқдорида сабзавот тайёрлаш юзасидан бошланган ташаббус кенг қулоч ёймоқда. Картошка тайёрлаш бўйича икки план муваффақиятли бажарилди. Энди эса учинчи план ҳисобидан маҳсулот топширилипти. Бу соҳада совхоз районда пешқадамдир. Ҳозиргача картошка топшириш плани 230 процентдан ошиб кетди.

Бюро йиғилишида сабзавот ва картошка етиштиришда олдинда бораётган хўжаликлар тажрибасига амал қилиш зарурлиги алоҳида уқтирилди. «Хасқово», «Назарбек» совхозлари ишчилари ҳам картошка ҳосилдорлигини оширишда рекорд қўймоқдалар. «Назарбек» совхозидаги илғор бригадалар гектар бошига 30—32 тоннадан ҳосил олмоқда.

Сабзавот маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш учун ҳам қизғин кураш кетмоқда. Район сабзавоткорлари бу йил эл дастурхонига 130 минг тонна ноз-неъмат етказиб беришга аҳд қилганлар. Ҳозир бутун эътибор сентябрь ойи ўрталаригача бу маррани эгаллашга қаратилган.

Бюро йиғилишида жамоат чорвачилигини ривожлантириш, сут, гўшт, тухум етиштиришни кўпайтириш, чорвачиликнинг озуқа базасини мустаҳкамлаш соҳасидаги вазифалар алоҳида муҳокама қилинди. Сут етиштиришни кўпайтиришда ҳозир «Москва» колхози олдинги ўринларда келмоқда. Ўтган давр мобайнида ҳар бош соғин сигирдан 3339 килограммдан серқаймоқ сут соғиб олинди. Йил охиригача бу кўрсаткич ўрта ҳисобда 5 минг килограммга етказилади. «Рассвет» совхози ишчилари эса гўшт етиштиришни кўпайтиришда бой тажриба тўплаганлар. Ўтган йили коллектив бир миллион сўмлик даромад қилди.

Ваъда бердингми — уни бажар! Лекин, айрим хўжалик раҳбарлари бу шиорга тўла амал қилмаяптилар. Айниқса ёрдамчи хўжаликларда бу яққолроқ сезилмоқда. Уларда ҳар бир сигирдан соғиб олинаётган сут миқдори, гўштга топширилаётган молларнинг тирик вазни пасайиб кетмоқда. Қуёнчилик ва паррандачиликни ривожлантириш эътибордан четда қолмоқда.

Қуёнчилик ҳам, паррандачилик ҳам етти хазинанинг бири. Илғор хўжаликлар бу тармоқни ривожлантириб катта фойда кўрмоқдалар. Енгил типда қурилаётган паррандахоналар ва қуёнхоналарни яна ҳам кўпайтириш керак. Шунда парҳез гўшти ва тухум етиштириш 2—3 ҳисса ошади.

Ҳозир районда маккажўхори ўрими қизғин боряпти. Маккажўхоризорлар 1800 гектарга кенгайиб кетган. Ҳар гектар майдондан 110 центнердан дон олиш мажбурияти қабул қилинган. Бу маррани эгалламоқ учун ҳосилни қисқа муддатларда нобуд қилмай йиғиштириб олиш талаб этилади. Маккажўхори ўрим-йиғимида меҳнат қилаётган комбайнчилар мусобақасини янада кучайтириш, илғорларни моддий ва маънавий жиҳатдан рағбатлантириб бориш керак.

Бюро йиғилишида нобудгарчиликка қарши курашни янада кучайтиришга ёрдам берувчи фойдали таклифлар ўртага ташланди. Энг аввало маккажўхори поясини чала ўрмаслик керак. Айрим ҳолларда поя 15—20 сантиметр юқоридан ўриляпти. Агарда илдизга тақаб ўрилса, ҳар гектар майдондан қўшимча яна 5 тоннадан озуқа олиш мумкин. Маккажўхори илдизини корчовка ва грабеллар ёрдамида йиғиб қуритиш, майдалаш ва озуқага қўшиб молга бериш устида ҳам ўйлаб кўриш керак. Шунда озуқа миқдори яна ҳам кўпаяди.

Маккажўхоридан бўшаган ерларни кетма-кет шудгорлаб рапс, перко, август пиёзи экиш зарур. Ернинг умри бекорга ўтмасин.

Бюро мажлисида хўжаликлар олдига шундай аниқ вазифалар қўйилди. Район штаби аъзолари ҳозир бу агротехник жараёнларнинг қандай бажарилаётганлигини пухта назорат қилиб турибдилар.

Бюрода картошка ҳамда чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва давлатга сотишни кўпайтириш юзасидан мусобақа ғолибларига район партия комитети ва район ижроия комитетининг кўчма Қизил байроқлари топширилди. Бу байроқларга «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» совхози ва «Москва» колхози меҳнаткашлари сазовор бўлдилар.

Бюро йиғилишини Калинин район партия комитетининг биринчи секретари Р. Қ. Қамбаров олиб борди.

КОНКУРС ҒОЛИБЛАРИ

▲ ЯҚИНДА Бўстонлиқ районида касб маҳорати бўйича конкурслар ўтказилди. Суратларда: конкурс ғолиблари — Бўстонлиқ район босмахонаси печатниги А. Исроилов (ўнгда) ва Орджоникидзе район босмахонаси саҳифаловчиси Ж. Сотиболдиева иш устида.

Б. Портнов фотолари.

ПУНКТ МАВСУМГА ШАЙ

«Кучлик» пахта пункти коллективи ҳар йили Ўрта Чирчиқ районидаги колхоз ва совхозларда етиштирилган минглаб тонна «оқ олтин»ни қабул қилиб олади. Биргина ўтган йили тайёрланган пахта миқдори 5 минг тоннани ташкил этди. Бу планда белгиланганидан 1000 тонна кўп эди.

Ўн биринчи беш йиллик иккинчи йили «оқ олтин» ҳосилини қабул қилишга ҳозирлик кўраётган коллективнинг марралари янада юксак. Камида билан 6 минг тонна пахта тайёрлаш ва 950 тонна сифатли уруғлик бериш мажбурияти олинган. Коллектив ана шу ваъданинг уддасидан чиқиш учун барча тадбирларни амалга оширмоқда, мавжуд резервлар ва имкониятларни ишга солмоқда.

Пунктда кенг ҳажмда реконструкция ишлари амалга оширилди. Ишлаб чиқариш жараёнларини комплекс механизациялаш имконини берадиган асбоб-ускуналар ўрнатилди. Қуритиш-тозалаш цехи янада такомиллаштирилди. Бу ерда янги машина механизмлар ишга туширилди. Натижада пахтани ёғин-сочин кунларда ҳам қабул қилиб олиш, қимматли хомашёни сифатли сақлаш имкони туғилди.

Мавжуд барча агрегатлар, механизмлар, бунт майдонлари капитал ремонтдан чиқарилди. Ишлаб чиқариш маданиятини ошириш, саноат эстетикасини жорий қилиш, қўл кучи билан бажариладиган операцияларни камайтиришга қаратилган ишлар ҳам қилинди.

Пунктни барвақт мавсумга шай қилиб қўйишда ремонтчи механиклар, слесарларнинг хизмати катта бўлди. Шерали ва Раим Дўстқуловлар, Николай Боймеев, электрик Виктор Белокосовлар бу соҳада барчага намуна бўлдилар. Улар асбоб-ускуналарни сифатли ремонтдан чиқаришда жонбозлик кўрсатишди. Ишни тез бажарганликлари учун ҳам янги мавсумга тайёргарлик кўриш муддати деярли икки баравар қисқарди.

Пункт коллективи пахта ҳосилини қабул қилишнинг прогрессив усулларини қўллашни ҳам назарда тутмоқда. Айниқса, «оқ олтин»ни бригада бўйича қабул қилиш кўлами янада кенгаяди. Бу усулнинг афзаллиги амалда ўзини исботлади. Колхоз ва совхозлардаги ҳар бир бригада томонидан етиштирилган ҳосилни айрим-айрим бунтлаш пахтани тез қабул қилиб олиш, бу юмушларни бажариш харажатларини камайтириш ва энг муҳими «оқ олтин» сифатининг яхшиланишига олиб келмоқда. Чунки, сифатли хом ашё топширишдан бевосита бригада аъзолари моддий манфаатдор бўлмоқдалар. Пахтанинг намлиги, ифлосланиши ГОСТ талаблари даражасида бўлганлиги учун қўшимча ҳақ олмоқдалар. Бу усул албатта пункт ишчи-хизматчилари учун ҳам фойдадан холи бўлмаяпти.

— Биз тайёрловчилар билан пахтакорларнинг ҳамкорлигини ҳар томонлама кучайтиришга алоҳида эътибор беряпмиз, — дейди пункт мудири Болтабой Иброҳимов. — Пахта йиғим-терими бошланишидан олдин мутахассисларимиз пахтакорлар ҳузурида бўлишади. Уларга пахтани сифатли йиғиб-териб олишда нималарга эътибор бериш зарурлигини тушунтиришади. Бундан ташқари, йиғим-терим авж олган вақтда корхонамиз ва хўжалик меҳнаткашлари ўртасида ҳамкорликнинг қатор бошқа усуллари ҳам йўлга қўйилади. Бу эса бизнинг пахта толаси сифатини янада яхшилашда янги муваффақиятларга эришувимиз учун хизмат қилади.

С. СУЛТОНОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг штатсиз мухбири.

АВИАТОРЛАР КЎМАГИДА

ТЯНЬ-ШАНДА «УЧУВЧИ КРАН»

▲ МОНТАЖЧИЛАР бригадаси икки ойда битирадиган ишни МИ-8 вертолёти 4 соатда бажарди.

Тянь-Шаннинг жануби-ғарбидаги Чимён ён бағирларига винт қанотли машина ёрдамида 25 тонна металл конструкция чиқарилди. Бу конструкциялар пўлат арқон йўлнинг устунлари бўлиб, қишда бу йўл тоғ чанғичиларига хизмат қилади.

Чимёндаги қор кўчки хизматига бошчилик қилувчи СССР Госкомгидромети Ўрта Осиё илмий-тадқиқот институтининг ходими А. Осипов ТАСС мухбирининг илтимосига биноан шу фактни шарҳлайди:

— Учувчилар вақтдан ютишдан ташқари табиатни муҳофаза қилиш ишига муҳим ҳисса қўшдилар. Дастлабки лойиҳага кўра, ана шу устунларни элтиш учун қоя тошларни портлатиб, йўл очиш керак бўларди ва тоғ ёнбағрининг анча қисми бузиларди. Авиаторларнинг аниқ-пухта ишлари туфайли шунга йўл қўйилмади.

(ЎзТАГ).

ЎН ТЎҚҚИЗДАН ҚИРҚ БЕШГА

Бўка районидаги «Ленинизм» колхози аъзолари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг қарорига жавобан йиғим-теримга тайёргарликни кучайтириб юбордилар.

ЭЛНИНГ оғзига тушиш, кўпчиликнинг эътиборини қозониш осон эмас. Ҳар бир киши, ҳар бир коллектив аъзоси бундай бахтга сазовор бўлиши учун изланиши, ўрганиши, қунт ва ихлос билан меҳнат қилиши лозим. «Ленинизм» колхозининг аъзолари ана шундай ориятли, матонатли, фидокор кишилар. Бундан 10—12 йил илгари хўжалик райондаги энг кам ҳосилли, иқтисодий заиф колхозлардан эди. Эндиликда эса унинг кўрсаткичлари йил сайин кўтарилиб, довруғи ошяпти. Район партия комитетида ҳам бу фикрни алоҳида таъкидлашди.

— Ғўзаларнинг авжи ва ҳосил тўплаши жуда яхши, деди райкомнинг масъул ходими Ҳалил Қаюмов,— бошқа соҳадаги ишлари ҳам анча дуруст.

...Раис Абдураззоқ Қурбонқуловни маккажўхоризорда учратдик. Бу бежиз эмасди. Кейинги йилларда хўжалик раҳбарининг шахсан ўзи чорва озуқасини мустаҳкамлаш масаласи билан астойдил шуғулланяпти. Ана шунинг учун ҳам бу соҳада жиддий силжишлар рўй бераётир. Шу йилнинг етти ойлик якуни ҳам қувончли бўлди. Хўжаликда гўшт, сут етиштириш ўтган йилнинг шу вақтига қараганда анча кўпайди. Шунинг учун ҳам колхоз районнинг кўчма Қизил байроғини олишга сазовор бўлди.

— Ютуқларни мустаҳкамлаймиз,— деб сўз берди раис,— чорвани ҳам рентабелли тармоққа айлантирамиз. Бунинг учун тўла асос бор. Хўжаликда соғин сигирлар зоти яхшиланмоқда. Ферманинг ўзидаги сермаҳсул сигирлардан олинган бузоқлар алоҳида парвариш қилиниб, соғин сигирлар маҳсулдорлигини оширишга муваффақ бўлинаётир. Ўтган йили ҳар юз бош сигирдан бор-йўғи 68 тадан бузоқ олинган эди. Бу йил 98 дан кам бўлмайди. Ферма ходимларининг мўлжали ана шундай. Шарофат Анорбоева, Илёс Маматов, Турғунбой Анорбоев сингари чорвадорлар мусобақа пешқадамлари.

Раис ана шулар ҳақида фахрланиб сўзлар экан, маккажўхоризорда ишлаётган комбайнларга нигоҳ ташлаб, шундай деди:

— Бу йил 105 гектар ерда дон учун маккажўхори етиштирдик. Мана кўриб турибсиз, 3 та «Херсонец» комбайни ишлаяпти. Ҳар бир комбайн билан кунига 3 гектардан маккажўхори ўриляпти. Ҳисоб-китоблар дон ҳосили 100 центнердан кам бўлмаслигини кўрсатаётир. Бошқа турдаги озуқа жамғариш планлари ҳам ошириб бажарилади. Маккажўхори ўриминни узоғи билан 25 августгача тугаллаймиз. Акс ҳолда мавсум бошланиб қолади.

— Бу йил пахта теримига эрта тушилади, демоқчисизда?

— Тўғри айтдингиз,— деди раис. Ана шунгача бошқа турдаги ҳамма дала ишлари ниҳоясига етказилиши керак. Ахир бу йил ниятимиз катта. Бундан 10 йил илгари гектаридан 19 центнердан ҳосил олинган эди. Ўтган йили 40 га етказдик. Бу йил 45 ни кўзлаяпмиз.

«Ленинизм» колхози далаларини айланиб деҳқонлар билан суҳбатлашдик. Уларнинг нияти холис. Кайфиятлари кўтаринки эди. Чунки, жуда катта қийинчиликлар эвазига кўчатлар бутланди. Парвариш ишлари ўрнига қўйилганлиги туфайли ҳозирги кунда ҳар туп ғўзада ўртача 10 тадан кўсак етилиб турибди.

Бу йил, маълумки, сув анча танқис бўлди. Бунинг устига ёз чилласида ҳарорат ҳаддан ташқари иссиқ келди. Ана шуни ҳисобга олиб, суғориш ва культивация маромида ўтказилди. Ҳар бир литр сувдан тежаб фойдаланиш учун курашилди. Хўжаликда 18 та насос ишлаб турди. Ана шу насослар ёрдамида чиқарилган ва оқова сувлар ҳисобига ғўзанинг сувга бўлган эҳтиёжи 60—70 процент қондирилди.

Колхозда 50 центнерчилар ҳаракати авж олган. Бу ҳаракатга Турғунбой Азаматов етакчилик қилаётир. Унинг бригадасида бу йил 106 гектар ерда пахта етиштирилмоқда. Ака-ука Абдурашид ва Нишон Хожибековлар бошлиқ бригадалар деҳқонлари ҳам мўл ҳосил учун курашнинг олдинги сафларида бормоқдалар.

Колхоз деҳқонлари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг «Ўзбекистон ССР қишлоқ хўжалиги, пахта тозалаш саноати министрликларининг, республикадаги колхоз ва совхозларнинг 1982 йил ҳосилини йиғиштириб олишга тайёргарликни тугаллаш ва ўртоқ Л. И. Брежневнинг пахта сифатини ошириш ҳақидаги йўл-йўриқларини бажариш соҳасидаги иши тўғрисида» қабул қилган қарорига жавобан, йиғим-теримга тайёргарликни кучайтириб юбордилар. Бу йил ҳам асосий ҳосил машиналарда териб олинади. Бунинг учун эса энг аввало дефолиацияни ўз муддатида ва сифатли ўтказишга эришиш керак. Бу иш асосан ОВХ пуркагич аппаратларида ўтказилади.

— Куни кеча мутахассисларимиз, тажрибакор деҳқонлар, механизаторлар билан биргаликда картама-карта айланиб, ғўзанинг ҳолатини кўздан кечирдик ва айрим жойларда дефолиацияни 25 августдан бошлаб, сўнгра бу ишни табақалаштирган ҳолда давом эттириб, 5 сентябргача тугаллаш мумкин, деган қарорга келдик,— деди суҳбат давомида раис,— ҳозирги кунда асосий диққат эътибор ана шу мақсадга қаратилган. Дефолиацияда ишловчиларга рағбатлантирилган ҳақ тўланади.

Ҳозир тракторлар, машиналар қайириладиган жойлар текисланмоқда. 6 та бульдозер ишламоқда. Биз асосан ариқ-уватларни текислаш ҳисобига машиналар қайириладиган жойларни тайёрлаяпмиз. Бу иш 1 сентябргача тугалланади. Агар дефолиация сифатли ўтказилса, биз бунга қатъий ишонамиз, ғўза барглари 10—12 кунда тўкилади. Ана шунда 15 сентябрдан бошлаб терим агрегатлари ишга тушиши мумкин. Мавжуд 25 та машина ремонтдан чиқарилиб созлаб қўйилибди. 50 механизатор теримда қатнашади. Бир машинага икки механизатор биркитиб қўйилади. Авжи йиғим-терим қизғин кунларда кунига ўртача 20 та машина ишласа ва уларнинг ҳар бири билан 10 тоннадан пахта терилса, 7 процент пахта тайёрланган бўлади. Қўлда териладиган пахта ҳам йиллик планнинг 1,5—2 процентидан кам бўлмайди. Бунга эришилса кундалик суръат 8 процентга кўтарилади. Ана шунда йиллик планни 1 октябргача бажариш, социалистик мажбуриятдаги 4300 тонна пахтани эса 15 октябргача териб олиш мумкин бўлади.

Колхоз механизаторлари ўзаро кенгаш ўтказиб, маслаҳатлашиб олдилар. Саидғани Раҳмонов, Облаёр Эргашев, Олим Ўрозалиев сингари азаматлар бу йилги мавсумда кам деганда 250—300 тоннадан пахта териб беришга сўз бердилар.

...Колхоз далаларида, бепоён пахтазорларда ҳаёт авжида. Уста деҳқонлар сўнгги гектарларга сўнгги сувни қўймоқдалар. Механизаторлар тракторларни ниҳоятда эҳтиёткорлик билан бошқариб, сўнгги бор қатор ораларини юмшатмоқдалар. Мавсум яқин. Ҳадемай теримга киришилади. Ҳамманинг фикри-ёди бу йилги теримни ҳам уюшқоқлик билан бошлаб, етиштирилган мўл «оқ олтин» ҳосилини қисқа муддатларда, ёғин-сочинли кунларга қолдирмай, иложи борича четдан ёрдамчиларни жалб этмай йиғиб-териб олишга қаратилган. Ленинизмликлар, албатта, бу ниятларига етадилар.

Н. РИХСИЕВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

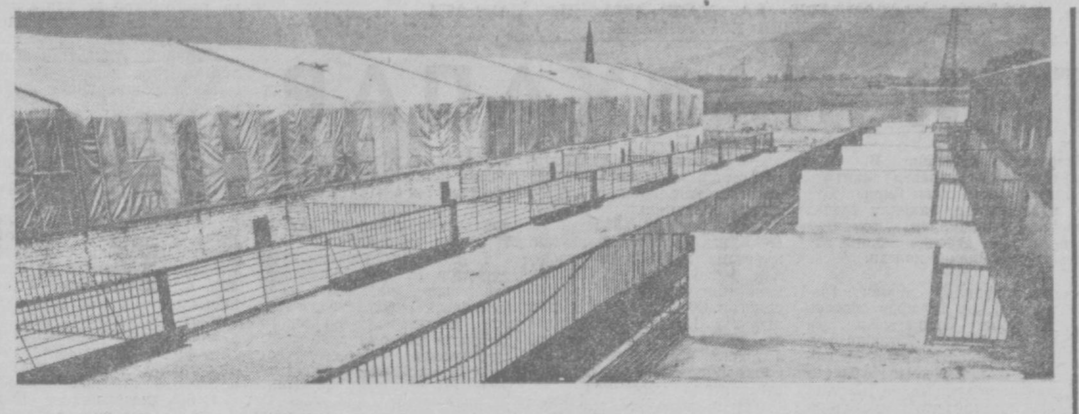

ЗАВОД ЁРДАМЧИ ХЎЖАЛИГИГА ВЦСПС ДИПЛОМИ

▲ АНГРЕНДАГИ «Резинотехника» заводининг ёрдамчи хўжалиги областимизнинг энг илғор хўжаликларидан ҳисобланади. Ёрдамчи хўжаликларнинг 1981 йил иш якунлари бўйича завод коллективи ВЦСПСнинг «Энг яхши ёрдамчи қишлоқ хўжалиги» дипломи ва 2 минг сўмлик пул мукофоти билан тақдирланди.

18 августда корхонада ВЦСПС дипломининг коллективга топширилишига бағишланган тантанали йиғилиш бўлиб ўтди. Фахрий мукофотни Тошкент область касаба союзлари Совети раиси А. В. Браилов топширди. У завод коллективи, ёрдамчи хўжалик меҳнаткашларига КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил май Пленуми маъқуллаган Озиқ-овқат программасини амалга ошириш бўйича шарафли ва масъулиятли ишда янги муваффақиятлар тилади.

Йиғилишда Ангрен шаҳар партия комитетининг биринчи секретари Ш. З. Камолхўжаев қатнашди. Ушбу суратларда завод чўчқачилик фермасининг янги комплекси (юқорида), ўрдакчилик фермаси ва ферма бригадири Абдуваҳоб Пардаевни кўриб турибсиз.

А. Тўраев фотолари.

ОҚҚЎРҒОН РАЙОНИДА

ПАРВАРИШДА ПЕШҚАДАМ

ВОТИНЦЕВ номли колхозда пахтачилик бригадалари ўртасида ўзаро социалистик мусобақа кенг йўлга қўйилган. Ғолибларни аниқлашда ғўзани суғориш ҳамда культивация ўтказишнинг сифатига, далаларда бегона ўтларнинг бўлмаслигига алоҳида эътибор берилаётир.

Меҳнат беллашувида Йўлчи Кенжаев бошлиқ бригада аъзолари пешқадамлик қилмоқдалар. Ваҳоб Абдуқодиров, Маматқул Эшмуродов, Ғани Абдуллаев каби тажрибали сувчилар шу кунгача ғўзани тўрт марта оби-ҳаётга қондирдилар. Бозор Бойжигитов, Эргаш Тўхлибоев каби моҳир механизаторлар қатор ораларини сифатли юмшатмоқдалар. Шунинг учун ҳам бригада коллективи кейинги беш кунлик якунида мусобақа ғолиби бўлиб, кўчма Қизил байроқ ва 100 сўм пул мукофотини қўлга киритди.

М. ТУРДИБОЕВА.

* * *

РЎЗИГУЛ УБАЙДУЛЛАЕВА «Коммунизм» колхозининг юқори ҳосилли бригадасига раҳбарлик қилади. Бу илғор коллектив юбилей йилида 90 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 40 центнердан ҳосил олиб, давлатга камида 360 тонна «оқ олтин» сотиш учун курашмоқда.

Айни кунларда бригада далаларида ғўза парвариши қизғин давом эттириляпти. Ўз вақтида суғорилиб, яхши ишлов берилаётган ғўзалар серҳосил бўлиб ўсмоқда. Ҳозир ҳар туп ғўзада 8—9 тадан бўлиқ кўсак ҳосил қилинди.

— Парваришни август ойининг охиригача давом эттирамиз, — дейди бригада бошлиғи. — Ана шунда ҳар туп ғўзада камида 12—13 тадан йирик кўсак ҳосил бўлади.

А. ҚУРБОНОВ.

ТАШАББУСГА ҚЎШИЛИНГ

ЎРТА ЧИРЧИҚ районидаги «Ленин йўли» колхозининг Мамажон Раҳматов бошлиқ бригада пахтакорлари эзгу иш қилдилар. Улар ишдан бўш вақтларида Тошкент денгизи ва каналлар бўйидаги қамишни ўрдилар, ўт талқони тайёрладилар.

Колхоздаги 14 та бригаданинг коллективи ҳам ана шу ишга киришди. Илғор механизаторлардан Аҳмаджон Болтабоев ва Жўра Қамбаровлар ғўза парвариши ва ем-хашак тайёрлашда иш нормасини ортиғи билан адо этиб ҳаммага намуна бўлмоқдалар. Пахтакорларнинг бу ажойиб ташаббуси кенг оммалашди. Райондаги бошқа хўжаликларнинг юзлаб пахтакорлари ҳам пичан ўримига чиқдилар. (ЎзТАГ).

Халқаро ҳаёт

ИОРДАНИЯ ҲУКУМАТИ БОШЛИҒИНИНГ АЙТГАНЛАРИ

АММОН. Иордания бош министри М. Бадран муниципалитетлар ва Иорданиядаги бошқа маҳаллий бошқариш органларининг раҳбарлари ҳузурида сўзлаган нутқида «Исроил ҳарбийларининг Ғарбий Байрутдаги тинч аҳолига нисбатан қилаётган ваҳшиёна ҳаракатлари шу қадар мудҳишки, уни таърифлашга қалам ожизлик қилади», деб айтди.

Иордания министрлар кабинетининг бошлиғи Исроилга ёрдам ва кўмак берганлиги учун, Исроил ҳарбийларининг Ливандаги жиноятларини рағбатлантираётган Америка сиёсати учун Қўшма Штатларни қоралади.

АМЕРИКА БИЛАН ИСРОИЛНИНГ МАҚСАДИ — ҲУКМРОНЛИК ЎРНАТИШДИР

ҚОҲИРА. Миср миллий тараққийпарвар (сўл) партияси бош секретари Ҳолид Моҳиддин Искандарияда бўлиб ўтган митингда сўзга чиқиб, Америка билан Исроилнинг биргаликдаги стратегиясидан мақсад—араблар дунёсида империализм ва сионизм ҳукмронлигини ўрнатишдан иборат эканлигини уқтириб ўтди. У Исроил агрессиясини қайтараётган Фаластин қаршилик ҳаракати ва Ливан миллий ватанпарвар кучлари жангчиларининг матонати ва мардлигига юксак баҳо берди. Х. Моҳиддин Исроил Американинг ҳарбий машинасидан фойдаланиб Фаластин ва Ливан халқларини қиришни давом эттираётган бир вақтда четдан кузатувчилик позициясида турган араб режимларини танқид қилди.

ЗЎРАВОНЛИККА ҚАРШИ НОРОЗИЛИК

ВАШИНГТОН. Американинг тараққийпарвар жамоатчилиги Исроилнинг Ливанга қарши қонли агрессиясига норозилик билдирмоқда. Ҳар куни Ливан пойтахтининг юзлаб аҳолиси Исроил ҳарбийларининг Байрутни ваҳшийларча бомбардимон қилиши натижасида ҳалок бўлмоқда, деб уқтириб ўтилади камситишга қарши Америка—Араб комитетининг баёнотида. Тель-Авивнинг бу ҳаракатлари халқаро терроризмдан иборат бўлиб, Ливан ва Фаластин халқлари бошига мислсиз кулфатлар келтирмоқда.

Ҳужжатда Америка кенг миқёсда қурол-яроғ етказиб бермаганда ҳамда Вашингтоннинг расмий доиралари уни бошқача йўл билан қўллаб-қувватламаганда Исроил Ливанда зўравонлик қила олмас эди, деб таъкидланади.

(ТАСС).

ЯНА ҚУРОЛЛИ ТЎҚНАШУВЛАР

ПАРИЖ, 18 август. (ТАСС). Франс Пресс агентлигининг Найробидан хабар қилишича, бугун эрталаб Сейшель ороллари республикасининг пойтахти Викторияда яна қуролли тўқнашувлар содир бўлди. Ҳукуматга садоқатли қисмлар билан радиостанцияни ва шаҳар яқинида жойлашган Юнион Вейл казармаларини қўлга олган исёнчилар ўртасидаги тўқнашувларда ўқ отиш қуроли ва миномётлар ишга солинмоқда.

Фитначилар радио орқали берган баёнотида бир неча олий офицернинг ва баъзи министрларнинг истеъфога чиқишини талаб қилдилар.

Франс Пресс агентлигининг хабарига қараганда, фитначилар бошлиғи сержант Ж. Ниголе ЖАРга мурожаат қилиб, «Сейшель оролларидаги воқеаларга аралашишга ҳамда ўзига ҳарбий анжом, ўқ-дори ва мадад кучлар юборишга» чақирди. Агентлик Жанубий Африкада чиқадиган «Ранд дейли мейл» газетасига асосланиб, «ЖАР ташқи ишлар министри Р. Бота шу илтимосни кўриб чиқмоқда», деб уқтиради.

Ахборот агентликлари 1981 йил ноябрида ирқчи ЖАРнинг АҚШ марказий разведка бошқармаси билан биргаликда давлат тўнтариши қилишга уринганлигини эслатиб ўтмоқдалар. Ўшанда ғарбнинг махсус маҳкамалари океан нариёғида ёлланган қотилларнинг ЖАР миллий разведка маҳкама кадр офицерларининг мадади билан Ф. А. Рене бошлиқ тараққийпарвар ҳукуматни ағдариб ташламоқчи бўлган эдилар.

Кузатувчилар Сейшель оролларида исёнчиларнинг ҳозирги ҳаракати тўғрисида Американинг ЮПИ ахборот агентлиги АҚШнинг мана шу орол давлатидаги элчихонаси вакили берган ахборот асосида биринчи бўлиб хабар тарқатганлиги фактига ҳам эътиборни қаратмоқдалар.

Франс Пресс агентлигининг хабар қилишича, республика президенти Ф. А. Рене исёнчиларнинг талабларини рад қилган. Мамлакат планлаштириш ва тараққиёт министри М. Феррари уларни қуролни ташлашга чақирган.

ПАРИЖ, 18 август. (ТАСС). Франс Пресс агентлигининг Викториядан берган хабарига қараганда, ҳукумат қўшинлари радиостанция ва Сейшель ороллари республика пойтахтининг чеккасида жойлашган Юнион Вейл казармалари устидан ўз контроллигини тикладилар. Улар яқинда бир қанча олий мартабали офицерлар ва баъзи министрларнинг истеъфо беришини талаб қилган исёнчилар гуруҳи томонидан босиб олинган эди.

СУВЕРЕН АНГОЛАГА ҚАРШИ БОСҚИНЧИЛИК

ЛУАНДА. Жанубий Африка Республикаси ирқчиларининг суверен Анголага қарши кенг кўламдаги янги агрессияси қарийб бир ойдан бери давом этмоқда. Жанубий Африканинг босқинчи қўшинлари Ангола Халқ Республикаси территориясига 200 километрдан кўпроқ масофага бостириб кирдилар. Ангола ахборот агентлигининг хабар беришича, Жанубий Африка Республикаси авиацияси аҳоли пунктларига ва Анголани озод қилиш халқ қуролли кучлари бўлинмаларига ҳужум қилмоқда, бунинг натижасида одамлар қурбон бўлмоқда, мамлакатга катта моддий шикаст етказмоқда.

(ТАСС).

ЯПОНИЯ КОМПАРТИЯСИНИНГ ТУТГАН ПОЗИЦИЯСИ

ТОКИО. Япония Коммунистик партияси ва Комэйто партияси Д. Судзуки бошлиқ ҳукуматга ишончсизлик билдириш тўғрисида парламентга таклиф киритди.

Улар ҳукуматни сайлов арафасида берган ваъдаларини бажармасликда ва конституцияга хилоф ҳаракатлар қилишда айбладилар.

(ТАСС).

Исроиллик босқинчилар Ғарбий Байрут уй-жой кварталларини бомбардимон қилишни давом эттирмоқдалар. Суратда: Ғарбий Байрут навбатдаги ўққа тутиш пайтида.

ЮПИ—ТАСС телефотоси.

ЛАВҲА

ҲОРМАНГ, ОТАХОН

ПОЁНСИЗ кенг пахтазор. Айниқса у эрта тонгда ўзгача товланади. Худди шовуллаб турган денгизни эслатувчи бу ям-яшил далалар деҳқоннинг эзгу мақсади, умиди, эртанги улкан хирмонидан нишона. Дарвоқе, даланинг бу сўлим таровати кишини ўзига жалб қилади. Саксон тўрт ёшлик сувчи Абдулла отанинг ҳам ёшлигиданоқ ишқи шунинг учун тушган-да, бу пахтазорларга. Кузакда кўкка бўй чўзиб, ўзининг оппоқ лўппи пахталари билан чирой очган бу далалар янада гўзал кўринади унга. Ҳа, эллик йилдирки, Абдулла ота Ҳатамов сувчи, ўз меҳнати билан ҳамқишлоқлари, эл-юрт орасида обрў-эътибор топиб келаяпти.

Биз кекса сувчини далада учратдик. У карталарга сув тараб юрарди. Оби-ҳаёт жўяклар орасида бир меъёрда оқмоқда. Кечагина барглари сувсираганидан қорайиб кетган ғўзаларнинг оби-ҳаётга тўйиб ям-яшил ранг олганини кўриб сувчининг кайфияти чоғ бўлди. Нуроний чеҳрасида илиқ табассум. Фидоий меҳнатидан юзида ажиб бир ёрқинлик.

Белга уриб қолган ғўзалар бақувват, серҳосил. Ҳар туп ниҳолда саноқсиз гул, беҳисоб шона, тўртта-бештадан бўлиқ кўсак бор. Бу бўлғуси баракали хирмондан, мўл ҳосилдан дарак бериб турибди. Ғўза тупларининг бунчалик серҳосил бўлиб ўсишида кекса сувчи Абдулла отанинг ҳам ҳиссаси катта, албатта. Куну-тун ғўзалар бошида парвона бўлиб, уларни ўз фарзандидек парвариш қилмоқда.

— Ўтюрак отахонимизнинг ажойиб фазилати бор, — дейди колхоз раиси Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Мадамин Марахимов. — Бир неча бор биз унга дам олишни таклиф қилдик. Лекин у унамади. Эрта баҳорданоқ қўлига кетмон олиб ёшлар билан баробар меҳнат қилади. Ғўза парваришида актив иштирок этади. Ҳозирги долзарб кунларда эса ҳар туп ғўза сувга қонсин, деб кунларни бедор ўтказяпти.

Дарҳақиқат унинг саховатли қўлидан мавсумда тўртинчи бор оби-ҳаётга қонаётган ўн гектарлик пахтазор ажиб манзара кашф этган. Етилган пайкалларда олтинчи бор культивация бошлаб юборилди. Бу тадбирга ҳам Абдулла отанинг ўзи бошқош.

— Сувчиликнинг сири нимада, отахон?— — сўрадик ундан.

— Бизнинг касбда сир нима қилсин, — дейди у. — Гап иштиёқ билан, меҳр билан ишлашга боғлиқ. Бригада саркоримиз Абдусамад Нурматов ана шундай йигитлардан. Ҳамма иш ўз вақтида бажариляпти. Механизатор ўғилларимдан ҳам жуда хурсандман, улар ғўза қатор ораларини чуқур ва сифатли юмшатишяпти. Бу айниқса, биз сувчиларга жуда қўл келяпти. Чунки культивация сифатли ўтказилган пайкалда ғўзалар ҳам илдиздан, ҳам танасидан сув ичади. Сув ҳам тежалади. Энг муҳими далаларда мўл ҳосил тўпланади.

Сувчилар сардори Абдулла ота Хатамов меҳнат қилаётган Янгийўл районидаги «Партия XXI съезди» колхозининг А. Нурматов бошчилик қилаётган бешинчи бригадаси заршунослари СССР ташкил этилганлигининг шонли 60 йиллиги нишонланадиган йилда ҳар қарични қанчонгидан ҳам мўл ва сифатли «оқ олтин» ҳосили етиштириш учун курашмоқдалар. Миришкорлар бу йил 66 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 40 центнердан хирмон кўтариш мажбуриятини олишган. Бугунги кундаги барча ҳаракат далаларда юксак аҳдга яраша ҳосил етиштиришга қаратилган.

...Абдулла ота кетмонини елкасига ташлаганича яна эгат оралаб кетди. Назаримизда у ўзи ўстираётган ғўза ниҳолларига кафтида сув тутар, шохларидаги кўсаклар сафига кўсаклар қўшарди.

Ф. МУҲИДДИНОВ.

СУРАТДА: 84 ёшлик сувчи Абдулла ота Ҳатамов.

Р. Галиев фотоси.

КАНОП ҲОСИЛИ ТОПШИРИЛМОҚДА

ТОШКЕНТ областининг луб заводлари ўтган йилдагидан анча барвақт янги каноп ҳосилини қабул қилишга киришди.

Мамлакатда асосий луб толасини етказиб бераётган «Ташкентзаготлубпром» бирлашмасида ўн битта заводнинг ҳаммаси модернизация қилинмоқда, янги машина-механизмлар олмоқда. Бу эса меҳнат унумдорлигини ошириш ва тола сифатини янада яхшилаш имконини беради. Янгиобод, Уяли, Қўрғонча ва Жумабозор заводларида пахта тозалаш давлат махсус конструкторлик бюроси (Тошкент)да яратилган серунум титишювиш агрегатлари ўрнатилди. Бундай машиналар бирлашманинг Солдатскийдаги экспериментал механика заводида тайёрланмоқда. Ҳар бир агрегат йилига 150 минг сўмлик иқтисодий самара беради, бу агрегатлар эса 11 заводдан 8 тасида ишлаб турибди. Беш йиллик охиригача ҳар бир заводда иккитадан ана шундай машина ўрнатиш режалаштирилмоқда.

Айни вақтда тайёр толани жойлайдиган гидравлик пресс-ярим автоматларни ўрнатиш давом этмоқда. Бу эса шу ишда банд бўлган кўплаб кишиларни бўшатиб, бошқа ишга ўтказиш имконини беради. Уялида ишлай бошлаган механик таъминловчи машина эса титишювиш ускуналарига хизмат қилаётган ишчиларнинг меҳнатини анча енгиллаштиради.

Мажбуриятга мувофиқ «Ташкентзаготлубпром» заводлари мавсум давомида 325 минг тонна канопни қайта ишлайди. Бунда корхоналарнинг модернизация қилиниши энг юқори нав тола олинишини 15 процент кўпайтиришни таъминлайди.

(ЎзТАГ).

АНГРЕНДА ОБЛАСТЬ ҲАВАСКОР РАССОМЛАРИ ВА ХАЛҚ АМАЛИЙ САНЪАТИ УСТАЛАРИНИНГ ЮБИЛЕЙ КЎРГАЗМАСИ

ҲАЁТИЙ ЛАВҲАЛАР

АНГРЕН ўлкани ўрганиш музейининг В. И. Уфимцев номидаги картиналар галереяси санъат ихлосмандларининг севимли жойларидан бири. Бу ерда турли мавзудаги кўргазмалар, таниқли санъаткорлар билан қизиқарли учрашувлар, томошабинларнинг талаб ва истаклари асосида лекция ва суҳбатлар ўтказиш анъанага айланиб қолган.

Музейни томоша қилгани келганлар Ўзбекистон ССР халқ рассоми Виктор Иванович Уфимцевнинг галереяга шахсан тақдим қилган ажойиб асарлари, атоқли мўйқалам устасининг ҳаёти ва ижодини акс эттирувчи фотосуратлар, болалар чизган расмлар, шаҳар ёш техниклар клуби аъзолари яратган замонавий машина моделларини томоша қилиб, олам-олам завқ оладилар.

Ўтган куни галерея зали томошабинлар билан гавжум бўлди. Бу ерда область маданият бошқармаси ва шаҳар ўлкани ўрганиш музейи коллективининг ташаббуси билан Тошкент область ҳаваскор рассомлари ва халқ амалий санъати усталари асарларининг СССР нинг 60 йиллигига бағишланган кўргазмаси ташкил қилинди.

Кўргазманинг тантанали очилишида область маданият бошқармасининг бошлиғи В. А. Емцов сўзга чиқди.

—Областимизда ҳаваскор рассомлар ва халқ амалий санъати усталарининг фаолияти йилдан-йилга ривожланиб бормоқда, — деди у. — Бунга бугун очилаётган кўргазма ҳам ёрқин гувоҳлик бериб турибди. Намойиш қилиш учун танлаб олинган 30 дан ортиқ муаллифнинг 110 дан зиёд турли мавзу ва жанрлардаги асарлари ҳаваскор санъаткорларнинг самарали изланаётганлигини кўрсатади.

Турли касб эгалари бўлган бу ижодкорлар ишдан бўш пайтларида тасвирий санъат билан машғул бўлмоқдалар, маҳоратларини оширишга ҳаракат қилмоқдалар. Улар ўз асарларида ўлкамизнинг бетакрор манзараларини, беш йилликнинг улкан иншоотларини бунёд этаётган ишчилар ҳаёти, пахтакор ва чорвадор, сабзавоткор ва боғбонлар меҳнатини тараннум этмоқдалар...

Дарҳақиқат, ғазалкентлик дурадгор Р. Ниёзбоевнинг акварелда чизилган «Тоғ манзараси», «Дўлана», «Чорвоқ денгизи», чирчиқлик ҳаваскор рассомлардан В. Семёновнинг «Дарахт ўтказаётган чол», М. Ҳабибулиннинг «Иссиқ кун», Э. Йўлдошевнинг «Куз манзараси», «Урмонда куз», ангренлик дурадгор П. Баевнинг «Этюд», «Ангрен манзараси», инженер-геодезист М. Вихровнинг «Чорвоқ фарҳодлари», «Йўқотиш» каби ранг-тасвир жанридаги асарларида рассомларнинг ўзига хос изланиши ва маҳоратининг гувоҳи бўламиз.

Намойиш этилаётган асарлар орасида халқ амалий санъати усталарининг ишлари ҳам эътиборни тортади. Улар ичида ёғоч ўймакорлиги, кулолчилик, зардўзлик буюмларини учратамиз.

— Игорь Петрович Волковинский Ангрен шаҳрида истиқомат қилади, касби — фотограф, — дейди галереянинг илмий ходими Регина Ивановна Сафонова, — унинг бундан аввал шахсий фотокўргазмаси намойиш қилинган эди. Тасвирий санъат кўргазмасига эса у ўзининг ўймакорлик санъатига мансуб асарларини тақдим қилиб, ўзининг яна бир истеъдодини намоён қилди...

Игорь Петровичнинг «Фантазия» деб номланган асари чала куйган дарахт илдизини тарашлаш, унда мавжуд кўринишларга сайқал бериш натижасида юзага келган. Ёғочда жонланган одам қиёфаси бу ижодкорнинг тасаввур дунёси фавқулодда кенг ва қизиқарли эканлигидан далолат беради. Шунингдек, «Узбекшахтострой» трестининг слесари В. Сушенскийнинг ўзбек халқ эртаклари асосида ёғочга ишлаган суратлари, ҳамшира Л. Кожатова, пенсионер С. Смикова, уй бекаси С. Матаеваларнинг гилам ва зардўзлик буюмларида бу қўли гул чеварларнинг ранг танлаш ва гул туширишдаги маҳоратлари намоён бўлган.

Жонажон Ватанимизнинг шонли юбилейи арафасида намойиш қилинаётган бу кўргазма областимизнинг шаҳар ва қишлоқларида кўпгина ҳаваскор рассомлар ва халқ амалий санъати усталари асосий меҳнат фаолиятларидан бўш пайтларини тасвирий санъатга бағишлаб, ўз асарларида ўлкамизнинг фусункор манзараларини ва халқимизнинг яратувчилик фаолиятини тараннум этаётганликларидан далолат беради.

Р. ҒАНИЕВ.

ЎЗБЕКИСТОН — БОЛГАРИЯ

ХАЛҚ ТЕАТРИДА ПРЕМЬЕРА

БОЛГАР адиби Стефан Костовнинг «Аёллар салтанатида кўнгилли эртак» пьесаси Тошкентдаги Й. Охунбобоев номли маданият уйининг халқ театрида саҳнага қўйилди. «София» театрининг режиссёри Младен Киселев пьесани саҳналаштирди. Саҳнада воқеа тасвирланган болгар қишлоғининг колорити гавдалантирилган. Спектакль аёлларнинг эркакларга берган ажойиб аҳлоқий сабоғи тўғрисида ҳикоя қилади.

(ЎзТАГ).

БИР КОРХОНА ХАБАРЛАРИ

КАМАЛАК ЖИЛОСИ

Тошкент тўқимачилик комбинатида мунтазам ўтказиб туриладиган мастерлар куни иштирокчилари бу сафар пардозлаш фабрикасига тўпландилар. Улар корхонанинг тайёр маҳсулотларини кўздан кечирдилар, рассом ва колористларнинг ишлари билан танишдилар.

Мастерлар кунида Тошкент тўқимачилик ва енгил саноат институтининг доценти Г. Ҳасанова, комбинат рассоми Г. Зайцева ва бош колорист Г. Сергеевалар суҳбат ўтказишди. Асосий эътибор ишлаб чиқарилаётган газламалар ассортиментини кенгайтириш ва уларнинг бадиий безагини янада яхшилашга қаратилди. Йиғилиш сўнггида Тошкент модалар уйининг ходимлари корхона маҳсулотидан тикилган мавсумбоп кийим-кечакларнинг янги нусхаларини намойиш қилдилар. Мастерлар кунида қатнашган ишлаб чиқаришнинг ўрта бўғин кадрлари маҳсулот сифатини оширишга келишиб олдилар.

«ТЎҚИМАЧИЛИК КОМБИНАТИ КЕЧА ВА БУГУН»

Тўқимачилар маданият саройида бўлиб ўтган кеча ана шундай деб аталди. Кечада меҳнат ветеранлари ёш ишчиларга корхонанинг вужудга келиши ва юксалиш пиллапоялари ҳақида сўзлаб беришди. Айниқса, комбинатнинг фахрий ишчиси Е. Андрианованинг республиканинг биринчи президенти Йўлдош Охунбобоевнинг корхона пойдеворига биринчи ғишт қўйиши ва ишчиларга кўрсатган ғамхўрлиги тўғрисидаги хотираларини ёшлар мароқ билан тингладилар.

Учрашув маданият саройи қошидаги «Озон» вокал-чолғу ансамбли қатнашчиларининг концерти билан тугади.

А. ТИЛОВОВ.

ЖОЗИБАДОР ПОРТРЕТ

▲ КЕЙИНГИ йилларда республикамизда мўйқалам усталарининг янги отряди етишиб чиқди. Истеъдодли рассом Жавлон Умарбеков ҳам нафис ва жозибадор асарлари билан томошабинларга тезда танилди.

У замонамизни мадҳ этувчи зўр маҳорат билан ишланган туркум картиналари учун Бутуниттифоқ Ленин комсомоли мукофотининг лауреати бўлди. Шундан сўнг унинг «Саҳрои Кабир магистрали», «Ғалаба», «Маданият ва истироҳат боғида куз», «Бўзсувда қиш» каби манзаралар тасвирига бой полотнолари яратилди.

Илҳомбахш қалб эгаси, моҳир санъаткорнинг ижодий қиёфаси истеъдодли рассом Баҳодир Жалоловнинг янги асарига мавзу бўлди. Мўйқалам устаси бу картинасини «Жавлон Умарбеков портрети» деб номлади. Портретда рассомнинг ижодий ва маънавий қиёфаси ўзининг жонли тасвирини топди.

А. АКБАРОВ.

«РУСЛАН ВА ЛЮДМИЛА»

АГАР А. С. Пушкин яшаган даврда цирк санъати ҳозирдагидек тараққий этган бўлса эди буюк рус ёзувчиси унинг энг содиқ ихлосманди бўларди. Ҳа, циркка бўлган ихлос, меҳр-муҳаббат икки томонлама бўлиши шубҳасиз эди. Чунки, Александр Сергеевич Пушкин шеъриятида, айниқса, унинг эртакларида цирк ажойиботлари билан умумийлик: романтизм ва гўзаллик, хаёлот эркинлиги, рангларнинг сержилолиги, қаҳрамонларнинг турли хил ажойиботларни бошидан кечириши каби ранг-баранг ҳолатлар жуда кўп учрайди. Шунинг учун ҳам А. С. Пушкин асарларини ҳеч қийинчиликсиз саҳнага «кўчириш» мумкин.

Асримиз бошларида, замонавий цирк эндигина ривож топаётган даврда Киевда «Боқчасарой фонтани» цирк томошаси қўйилган эди. Бизнинг кунларимизда эса Пушкиннинг бу поэмаси икки марта — «Боқчасарой афсонаси» ва «Гирей Хон» номи билан муваффақиятли саҳналаштирилди. Совет циркида улуғ рус ёзувчисининг «Поп ва унинг хизматчиси Балда ҳақида эртак» асари бир неча бор қўйилган.

Мана ниҳоят Пушкиннинг эҳтиросли, жозибадор, болалигимизданоқ ўзининг гўзаллиги билан қалбимизни қамраб олиб, тасаввуримизни бойитган «Руслан ва Людмила» поэмаси цирк саҳнасида. Асарни таниқли цирк режиссёри, Белоруссия ССРда хизмат кўрсатган артист А. Шаг-Новожилов саҳналаштирган. У С. Соним билан биргаликда 1979 йили бу асарни Ленинград циркида қўйдилар. Кейинчалик спектакль бир қанча шаҳарларда, хусусан, Москва циркида катта муваффақият билан намойиш этилди. Бугун эса ажойиб асар Тошкент циркида кўрсатилмоқда.

Томошаларнинг бошланиши биланоқ композитор О. Хромушин яратган таъсирчан музика садолари остида саҳнани прожекторлар нури ёритади ва кўз ўнгимизда гўзал сув париси намоён бўлади. Бошқа кинопрожектор ёруғида А. С. Пушкиннинг сиймоси кўринади. Томошабин беихтиёр авайлаб, меҳр-муҳаббат билан саҳнага кўчирилган поэтик текстнинг асири бўлиб қолади.

ЦИРК

Унда цирк, шеърият, кино, музика санъати элементлари, мураккаб техник тасвирлар органик ҳамда дадиллик билан бирикиб кетган. Мана, ниҳоят саҳнада Владимир пайдо бўлади. У ўзининг кичик қизини жасур князь Русланга узатади. Стол атрофида меҳмонлар, сеҳргарлар ўтиришибди. Худди шу жойда рус цирки ўзининг энг яхши жиҳатларини намоён қилади. Ниҳоятда тезкор масхарабозлар, дорбозлар, акробатлар бир-бирлари билан ўрин алмашадилар.

Людмиланинг (Н. Журавлёва ва Л. Плиска) тўсатдан йўқ бўлиб қолиши, сўнгра эса унинг ёвуз Черномор (И. Клипичев) билан бирга учиши томошабинни ҳайратга солади. Русланнинг (Г. Дюсембаев ва А. Гринько) Черномор билан жанги ва сеҳргар серсоқол устидан унинг қозонган ғалабаси кишида кучли ҳаяжон уйғотади, балет артистлари томонидан рақсларнинг маҳорат билан ижро этилиши ажойиб поэтик руҳни вужудга келтиради.

Спектаклнинг отлар чиқадиган қисми, айниқса, қизиқарли. Руслан ва унинг рақиблари — Рогдай, Ратмир, Фарлафлар остидаги отлар фақат гўзаллиги билан ажралиб турмайди, балки чавандоз йигитларнинг маҳоратини спектаклнинг кўринишлари билан яхлит ҳолда намоён этади.

Ниҳоят томошабинни ҳаяжонлантирган манзаралар, воқеалар поёнига етади. Руслан Людмила билан топишади, Киев князи хурсандчилик учун катта тўй ташкил қилади. У ерда нималар йўқ дейсиз. И. Майоров етакчилигидаги сакровчи-акробатларнинг чиқишлари, рус полвонлари, темирчилар — И. Петрухин ва И. Чеклицовнинг девқомат қиёфаси, «Топтигин» ўз хўжайинини (И. Петрухин) ҳаммомда кулгили тарзда супурги билан енгилгина савалаши, янги цирк асарлари Бутуниттифоқ конкурсининг дипломанти В. Воробьев етакчилигидаги группанинг ажойиб акробатлари кишини ҳайратга солади. М. Талинин етакчилигидаги тўрт нафар жонглёрлар, князь Владимирнинг (М. Плиска ва А. Арутюнов) ҳазиллари томошабинга завқ-шавқ бағишлайди.

Хуллас, А. С. Пушкин поэмаси асосида қўйилган цирк спектакли ниҳоятда муваффақиятли чиққан. Агар томошалардан сўнг «Руслан ва Людмила»нинг сирли сатрларини ўқиб чиқиш истаги туғилса (ишонч билан айтиш мумкинки, бундай хоҳиш кўпчиликда юз беради) демак цирк усталари бу асарга қизиқтириб ўз мақсадларига эришганлар.

З. МУҲАММАДЖОНОВ.

● **СУРАТЛАРДА: цирк санъатининг янги асари «Руслан ва Людмила» пантомима-феериядан лавҳалар. Ф. Қурбонбоев** фотолари.

(ЎзТАГ).

КЕЧАГИ ПОЧТАДАН

ЛЕНТАЛАРДА ҲАВАСКОРЛАР РАҚСЛАРИ

▲ ҲОЗИР барча корхоналарда бадиий ҳаваскорлик коллективлари фаолият кўрсатмоқда. В. И. Ленин номидаги Тошкент электрон техника заводи, Чкалов номидаги Тошкент авиасозлик ишлаб чиқариш бирлашмаси маданият уйларида ташкил этилган «Парвоз», «Ёшлик» ансамбллари қатнашчиларининг чиқишлари ҳам томошабинларга манзур бўлмоқда.

Бу бадиий ҳаваскорлар репертуарларида ўзбек, рус ва чет эл композиторларининг қатор жозибадор асарлари бор. Ёш раққосалар СССР халқлари ўйинларини завқ билан ижро этишади.

Ана шу номерлар «Мен рақсга тушаман» деб номланган телевизион фильмда ўз аксини топди. Бу музикали лента Бутуниттифоқ Марказий телевидениеси буюртмаси асосида яқинда суратга олинди.

«Ўзбектелефильм» студиясида тайёрланган «Мен рақсга тушаман» фильмида Андижондаги «Доира садоси» ва «Андижон полькаси» ансамбллари ҳам қатнашдилар.

С. ОДИЛОВА.

МУЗЕЙ НАШРЛАРИ

▲ ЎЗБЕКИСТОН ССР Фанлар академиясининг Ойбек номли Ўзбекистон халқлари тарихи музейи экспонатларга жуда бой. Ана шу материаллар қатор илмий-оммабоп нашрлар учун манба бўлиб хизмат қилади.

Музей томонидан босмага тайёрланаётган «Ўзбекистон халқлари тарихи музейи ишлари» деган мақолалар тўпламида ҳам кўпгина қизиқарли материаллар баён этилмоқда. Бу тўпламда республикамиз музейшунослигининг энг муҳим масалалари ўз ифодасини топаётганлигини айтиб ўтиш керак.

Бу ерда этнографик каталоглардан бир нечтаси тайёрланди. Уларда Ўзбекистон халқларининг маданиятига оид қимматли манбалардан кенг фойдаланилди. Қўқон тангаларини ўрганиш жараёни ҳам алоҳида каталог учун бой маълумотлар берди. Чоп этилган бу тўплам «Қўқон тангалари каталоги» деб номланди.

С. ВОЛИДОВА.

ЁРОНГУЛНИНГ ИККИНЧИ УМРИ

▲ **ЎЗБЕК ботаник олимлари кўнчилик саноати учун янги хом ашё манбаини топдилар. Улар танин моддаси сероб тоғ ўсимлиги — ёронгулдан ошловчи модда сифатида фойдаланишни таклиф этдилар.**

Одатда таран, ривоч, бошқа ўсимликларнинг илдизидан олинадиган ошловчи модда терини силлиқ ва пишиқ қилади. Бундай илдизлар тоғлардан қазиб олинади, лекин ошловчи модда берадиган ёввойи ўсимлик запаслари кўп эмас. Уларни экиб кўпайтириб бўлмайди.

Шунинг учун ҳам ботаниклар бошқа хил ошловчи ўсимлик турларини излай бошладилар. Ўтлаб юрган қўйлар ёронгулни топишда ёрдам бердилар. Чўпонлар чорва ҳатто ўт бўлмаган жойларда ҳам барқ уриб ўсган барги тахир кўкатни четлаб ўтишини пайқаб қолдилар. Хўш, шу тахирлик ошловчи модда аломати эмасмикан? Шундай бўлиб ҳам чиқди. Ёронгул экстракти билан ишлов берилган кўннинг тажриба намуналарини мутахассислар юксак баҳоладилар.

Ёронгул беор, беш олти йил мобайнида йилига икки мартадан ҳосил беради. Олимлар уни ўстириш технологиясини ишлаб чиқдилар. Шу беш йилликдаёқ республиканинг ошловчи модда экстракция қилиш заводларига янги экинзорлардан хом ашё келтирилмоқда. Унинг учун хўжалик оборотидаги ерларни ишлатиш талаб қилинмайди.

С. БАЛИКОВ, ТАСС мухбири.

СПОРТ

МУСОБАҚАЛАР, УЧРАШУВЛАР

● БАСКЕТБОЛ

Колумбия шаҳарларида ўтаётган баскетбол бўйича IX жаҳон чемпионатида совет спортчилари муваффақиятли иштирок этмоқдалар. Улар сўнгги ўйинда Бразилия терма командасини 99:92 ҳисобида енгиб, икки олтин очко билан финал группасига чиқишди. Финалда Испания, АҚШ, СССР, Австрия, Югославия, Канада ва Колумбия командалари қатнашадилар.

● ЭРКИН КУРАШ

Америка Қўшма Штатларининг Колорадо-Спринтс шаҳарида ўсмирлар ўртасида эркин кураш бўйича жаҳон биринчилиги бўлиб ўтди. Турнирда 13 мамлакат полвонлари иштирок этдилар. Кураш асосан СССР, АҚШ ва ГФР спортчилари ўртасида борди. Турнирда муваффақиятли қатнашган совет спортчилари ўн бир йиллик танаффусдан сўнг яна биринчи ўринни қўлга киритдилар. Бу ғалабага тошкентлик динамочи М. Хадарцев ҳам муносиб ҳисса қўшди. У 81 килограммлик вазн тоифасидагилар баҳсида бош совринни қўлга киритди. Шунингдек, ҳамшаҳримиз ўз рақибини энг қисқа вақт ичида енгганлиги учун мусобақа ташкилотчилари таъсис этган махсус совринга ҳам сазовор бўлди.

● ВЕЛОСПОРТ

СССР, Чехословакия, Болгария ва Финляндиянинг энг кучли велоспортчилари шу кунларда Таллин шаҳрига йиғилишган. Бу ерда «Таллиннинг катта соврини» учун қизғин кураш бораётир. Мусобақаларнинг учинчи кунида 80 километрга ўтказилган пойгада областимиз вакили, динамочи Шоҳид Загриддинов бешинчи ўринни эгаллади.

● ФУТБОЛ

СССР чемпионатининг биринчи лигасида қатнашаётган Жиззахнинг «Звезда» командаси ўз майдонида Ворошиловграднинг «Заря» коллективини қабул қилиб, йирик ҳисобда (5:0) ғалаба қозонди. Меҳмонлар дарвозасига 3 та тўпни собиқ пахтакорчи Тўра Шоймардонов киритди.

Редактор Н. НАСИМОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

Ўзбекистон ССР Маданият министрлиги
Ўзбекистон ССР Телевидение ва радиоэшиттириш Давлат комитети

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

21, 22 АВГУСТ СОАТ 19.30 ДА

СССР ТАШКИЛ ТОПГАН КУННИНГ 60 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН ЎЗБЕКИСТОН ССР ТЕЛЕВИДЕНИЕ ВА РАДИОЭШИТТИРИШ ДАВЛАТ КОМИТЕТИ БАДИИЙ КОЛЛЕКТИВЛАРИ ВА АРТИСТЛАРИ ИШТИРОКИДА

КАТТА КОНЦЕРТ

ҚАТНАШАДИЛАР:

ДУТОРЧИЛАР АНСАМБЛИ

Бадиий раҳбари — Ўзбекистон ССР халқ артисти Ғанижон ТОШМАТОВ.

УЙҒУР АНСАМБЛИ

Бадиий раҳбари — Шоҳида ШОҲИМАРДОНОВА.

МАҚОМЧИЛАР АНСАМБЛИ

Раҳбари — Темир МАҲМУДОВ.

Ўзбекистон ССР халқ артисти

Муҳаббат ШАМАЕВА

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар: Эсон ЛУТФУЛЛАЕВ, Исҳоқ КАТАЕВ, Илёс МАЛЛАЕВ, Эргаш КАРИМОВ, Роза КАРИМОВА.

Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреатлари: ака-ука Исмоилжон ва Исроилжон ВАҲОБОВЛАР.

Солистлар: Матлуба ДАДАБОЕВА, Хуррият ИСРОИЛОВА, Маҳбуба ҲАСАНОВА, Гулжаҳон ОТАҚУЛОВА, Замира СУЮНОВА, Матлуба ЖЎРАБОЕВА, Султон МАМЕДОВ, Қодиржон ТИЛЛАБОЕВ.

ЎЗБЕК ХАЛҚ ЧОЛҒУ АСБОБЛАРИ АНСАМБЛИ

Музика раҳбари— Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист — Тельман ҲАСАНОВ.

ПРОГРАММАНИ: телевидение диктори Розия МАЛИКОВА ва радио диктори Зулайхо ҚЎЗИЕВА олиб борадилар.

Ўзбекистон ССР Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитети ижодий коллективларининг бадиий раҳбари Элдор АЗИМОВ.

Билетлар концерт зали кассасида соат 14.00 дан сотилади.

Концертдан тушган маблағ тинчлик фондига ўтказилади.

А. С. ПУШКИН НОМИДАГИ МАДАНИЯТ ВА ИСТИРОҲАТ БОҒИНИНГ

ЁЗГИ ТЕАТРИДА

20, 21, 22 август соат 20.00 да

БОШҚИРДИСТОН АССР САНЪАТ УСТАЛАРИНИНГ

КАТТА КОНЦЕРТИ

ҚАТНАШАДИЛАР:
Бошқирдистон АССР халқ артисти
Хусаин МАЗИТОВ.
Бошқирдистон АССРда хизмат кўрсатган артист
Флора НУЪМОНОВА

Таниқли эстрада артистлари, Бутуниттифоқ конкурсларининг лауреатлари: Венера МУСТАФИНА, Рустам МАЛИКОВ ва бошқалар.

ПРОГРАММАДА татар-бошқирд ашулалари ва рақслари, сатира ва юмор.

Программа режиссёри—Ғали КУДАШЕВ.
Билетлар сотилмоқда.

Коллектив бўлиб келиш учун заявкалар қабул қилинмоқда.

М. ҚОРИЁҚУБОВ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИ

ТЎЙ БЮРОСИ ҚОШИДАГИ САНЪАТКОРЛАР ГРУППАЛАРИ

шаҳар ва қишлоқ аҳолисига тўй ва оилавий маросимларда

МАДАНИЙ ХИЗМАТ КЎРСАТАДИ

Санъаткорлар группалари жойларга бюро орқали махсус йўлланмалар билан юборилади.

Бунинг учун аҳолидан ариза ва заявкалар ўтказиладиган тўй ва маросимлардан 20 кун аввал қабул қилинади.

Маҳалла комитетлари ва қишлоқ советларида ишлаб турган тўй ўтказиш комиссиялари бошлиқларига филармониянинг тўй бюроси йўлланмалари бўлмаган санъаткорларни маданий хизмат қилишдан четлатиш ҳуқуқи берилади.

Бизнинг адресимиз: Тошкент шаҳар, «Правда Востока» кўчаси, 10-уй.

Телевидение

МТ-I. 9.00 — Время. 9.40 — «Ёшлар адреслари». 10.40 — «Затонск ўрмонининг тонги». Телевизион ҳужжатли фильм. 11.00 — «Ўкираётган ҳайвонга муҳаббат». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 2-серия. 12.05—Илмий-оммабоп фильмлар программаси. 12.30 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — «Бизнинг ютуқларимиз». Ҳужжатли фильмлар программаси. 16.25 — О. Фельцман. «Испан сюжетлари». 16.45 — «Подмосковье». Озиқ-овқат программаси — амалда. 17.15 — Афғон артистларининг концерти. 17.40 — «Болаларга ҳайвонлар ҳақида». Ленинграддан олиб кўрсатилади. 18.10— «Биз куйлаймиз». Фильм-концерт премьераси. 18.30 —«Алкоголизм ҳақида суҳбатлар». 19.00 — Расмларда қуёш акси бор. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Созандалар музика ҳақида. 20.25 — «Ўкираётган ҳайвонга муҳаббат». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 3-серия. 21.30 — Время. 22.05 — СССР ташкил топганлигининг 60 йиллигига. Волжск Давлат рус халқ хорининг концерти. 22.50 — «Дунё воқеалари. 23.05 — Спорт программаси.

МТ-II. 9.00 — Эрталабки гимнастика. 9.20 — «Электрлаштириш — даврлар боғловчиси». Телевизион ҳужжатли фильм. 9.50 — «Салом, мен келдим». Телевизион бадиий фильм. 11.00 — «Поэзия». Микола Бажан. 11.55 — Нижневартовск шаҳар нефтчилар бадиий ҳаваскорларининг концерти. 12.25 — Болалар учун телевизион бадиий фильмлар премьераси «Бобла ва эретик». «Паулнинг мактаб бойқуши». 13.20 — Инглиз тили. 13.50 — Шахмат мактаби. 14.20 — «Фидойилик». Ҳужжатли фильм премьераси. 14.40 — Рассомлар ҳақида ҳикоялар. С. Д. Эрьзя. 15.15 — СССР Давлат академик симфоник оркестрининг концерти. 15.50 — «Ғилай амакининг ҳаёти ва китоблари». 16.50 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — «Пионерия» киножурнали. 19.00 — К. Стеценко ижро этади. 19.30 —Киносаёҳатчилар клуби. 20.30 — «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 20 45 — СССР халқ артисти Э. Канява концерти. 21.30 — Время. 22.05 —«Номсиз юлдуз». Телевизион бадиий фильм. 1 ва 2-сериялар.

ЎзТВ-I. 11.25 — Кўрсатувлар программаси. 11.30 — Болалар учун фильм. «Буратино, Тёпа ва конфетларни қандай қилиниши ҳақида». 11.55 — «Фан ва меҳнат иттифоқи». 12.35 — «Оловли йўллар». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 4-серия. 18.00 — Кўрсатувлар программаси. 18.05 — «Кулфат». Мультфильм. 18.20 — «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Биз — 80-йиллар комсомоллари». 19.00 — «Ўлмас ҳунар». Маҳаллий саноат ва истеъмол буюмлари. 2-кўрсатув. 19.30 — Ахборот. 19.45 — «Илҳом». Ижодкор ёшларнинг телевизион клуби. 20.30 — Ахборот. 20.50 —Ўзбек куйларидан концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Дунё воқеалари. 22.35—«Оловли йўллар». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 5-серия. 23.40 — Янгиликлар.

ЎзТВ-II. 18.10 — Кўрсатувлар программаси. 18.15 — Болалар учун фильм. «Машҳур ўрдакча Тим». 18.45 — «Ичкиликка қарши кураш». 19.15 — «Ким бўлсам экан?». Телефильм. 19.50 — Янгиликлар. 20.10 — Телевизион театр. Д. Пеев. «Еттинчи қадаҳ». 3-қисм.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—П, ЛЕНИН кўчаси, 41.

Телефонлар: редактор ўринбосарлари—335885, 325747, 337916, 325748; масъул секретарь — 334808, 325353; секретариат — 325750. БЎЛИМЛАР: хатлар ва оммавий ишлар: фельетонлар—334048; 325354, партия турмуши — 325778; пропаганда — 325645; саноат, капитал қурилиш ва транспорт—325749; қишлоқ хўжалиги—325647; адабиёт ва санъат—325767; совет қурилиши—325645; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик—325733; фан, маданият ва олий ўқув юртлари—325553; фотомухбир—325894.

Р. 06458 Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64684. А. 1667. 14